Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات څانګونه

لیک: خلیل جبران
ژباړه: ډاکټر خالق زیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب نوم: مات ځانګونه

لیک: خلیل جبران

ژباړه: ډاکټر خالق زیار

چاپ: وړومبی

کال: ۲۰۰۸

شمېر: ۱۰۰۰

بیه: ۱۰۰روپۍ

کمپیوټر چارې: عبدالله وردک

ټائټل: امجد شهزاد

خوروونکي: پښتو ادبي جرګه ملاکنډ

د چاپ ځائې: اباسین پریس پیښور

درکونه: یونیورسټي بک ایجنسي

سلیم جالوان- افتخار مارکیټ درګۍ بازار

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړون

د ارواښاد
پروفيسر ډاکټر صاحب شاه صابر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرس

خپلې خبرې .... الف
ړومبې تکې ۱
خاموشه خپګان ۵
د تقدیر لاس ۹
د زیارت سلام ۱۴
د رڼا مناره ۱۹
توپان ۲۲
د اور ډنډ ۳۵
د مرګ د تخت په وړاندې ۵۴
د عیسی او عشتار ترمینځ ۶۹
قرباني ۷۵
نجات ورکوونکے ۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

PUKHTO.NET

زۀ په ایډورډز کالج پېښور کښې د دولسم جماعت طالب علم وم چې د خپل سنئیر ملګري سلیم خان، څوک چې دا مهال په حبیب بنک کښې افسر دے، په وېنا مې دا کتاب "The Broken wings" ولوستۀ ډېر زیات مې خوښ شۀ او د دې نه وروسته مې تر خپله وسه د خلیل جبران نور کتابونه هم مطالعه کړۀ.

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز کړے دے چې د زړۀ دننه واردات ترې هم پټ نۀ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د لوستونکي په وړاندې په داسې عام فهم انداز کښې ږدي چې سړے ارومرو متاثره کوي. همدارنګه د ژبې د پکارولو هنر ئې هم سارے نۀ لري او هر لیک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د قدر او ستائنې وړ دے. خو دا د نظر لاندې کتاب ئې زمونږ د پښتني تولنې دپاره زيات ارزښت په دې لړي چې د هغه وخت په لبنان کښې چې ښځو ته په کوم نظر کتلے شو او په تولنيز ژوند کښې چې مذهبي مشرانو کوم کردار ادا کاوۀ هغه اوس هم زمونږ د پښتني تولنيز ژوند دپاره تر ډېره حده Relevent دے او د دې کتاب د ترجمې او زيات نه زيات اشتهار يو مقصد دا هم دے چې د قام خواخوږي او وطن دوسته پښتانۀ خپل دې کمزوري اړخ ته متوجه شي.

د نن نه شپږ اتۀ کاله وړاندې ما د خپلو څو ملګرو په وړاندې دا خيال ظاهر کړے وۀ چې کۀ چېرې څوک ملګرے دا کتاب پښتو ته واړوي نو ډېره به ښۀ وي. خبره لاړه راغله او بالاخره د پروفېسر صاحب شاه صابر د رائې سره سم د دې کار ذمه واري هم ماته را په غاړه شوه. ترجمه مې وکړه خو چاپ کول ئې رانه وځنډېدۀ او کله چې پروفېسر ډاکټر صاحب شاه صابر وفات شۀ نو د هغۀ خواهش ته د درناوي ورکولو په غرض ما د دې ترجمې د پاڼو نه دوړې وځنډلې او پروفېسر ډاکټر يار محمد مغموم او پروفېسر زبېر حسرت ته مې د املا د اصلاح دپاره ولېږلې. د هغوي سره دې خدائے ښۀ شي، پوره پوره لاس ئې راسره وکړۀ او زۀ د دې جوګه شوم چې دا ترجمه چاپ کړم او خپلو پښتنو لوستونکو ته ئې وړاندې کړم.

ډاکټر خالق زيار

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

رومبي ټکي

زما عمر اتلس(۱۸) کاله وه چې میني د خپلو کوږ ګرو پلوشو په ذریعه زما سترګې پرانستې او په رومبي ځل ئې په خپلو مینه ناکو ګوتو زما روح وټټناوه او سلمیٰ کرامي هغه رومبۍ ښځه ذات وه چې د خپل ښائست په زور ئې زما روح راویښ کړه او زه ئې د سپېځلي محبت باغ ته بوتلم، چېرته چې ورځې د خوبونو په رنګ او شپې د ودونو د شپو په رنګ تېرېږي.

سلمیٰ هغه ښځه وه چې ماته ئې خپل ښائست مثال کړه. د ښائست د عبادت کولو چل ئې راوښوده او د خپل محبت په وسیله ئې د مینې په رازونو پوه کړم. هم دا ښځه وه چې ماته ئې به اول ځل د حقیقي ژوند شاعري د سندرې په ډول واوروله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر څوان خپله رومبی مینه یاده ساتي او غواړي چې هغه ناآشنا لمحې بیا بیا ذهن ته راولي د کومو یاد چې د هغهٔ په احساساتو کښې ژور بدلون راولي او د خپل پر اسراریت د ترخو باوجود د هغهٔ زړهٔ ته خوشحالي ورکوي

د هر څوان په ژوند کښې یوه سلمیٰ ارومرو موجوده وي چې په ناڅاپي توګه د هغهٔ د ژوند په سپرلي کښې هغهٔ ته ځان څرګندوي او د هغهٔ تنهائي په خوشحاله لمحو بدلوي او د شپو چپه چپتیا ورله د نغمو نه ډکوي

زهٔ په سوچونو او فکرونو کښې ډوب وم او غوښتل مې چې د کتابونو او مقدسو صحیفو په الهام او د فطرت په معنیٰ ځان پوه کړم. عین په دې وخت کښې مینې د سلمیٰ د شونډو په وسیله زما په غوږونو کښې ګونګوسے وکړهٔ تر څو چې ما سلمیٰ خپلې مخې ته د رڼا د یوې منارې په شکل کښې ولاړه نهٔ وه لیدلې نو هسې خو مې په تن کښې ساه تله راتله ولې په ځان خبر نهٔ وم او ژوند مې داسې خالي وهٔ لکه چې په جنت کښې د آدم ژوند وهٔ.

هغه زما د زړهٔ حوا وه چې زما زړهٔ ئې د رازونو او حېرانیو نه ډک کړهٔ او زهٔ ئې د ژوند په معنیٰ پوه کړم

رومبی حوا، آدم په خپله خوښه د جنت نه بهر کړهٔ او سلمیٰ د خپلې مینې او زړهٔ راکښون په زور زهٔ په خپله خوښه د پاکې مینې او سپېڅلتیا جنت ته داخل کړم خو څهٔ چې د رومبي سړي (آدم) سره شوي وو، هغه زما سره هم وشو او د کومې تېرې تورې په زور چې آدم د جنت نه راویستلے شوے وهٔ، د هغې پرقېدونکي دار زما زړهٔ هم په لړزان کړهٔ او بالاخره د خپلې مینې د جنت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوشړلے شوم. سره د دې چې ما نه خو څه نافرماني کړې وه او نه مې د هغه ونې مېوه څکلې وه، په کومه چې قدغن لګېدلے وۀ.

په مېنځ کښې ډېر کلونه واوړېدل او نن کۀ زۀ د دغه ښکلي خوب په لړ کښې څۀ لرم نو هغه فقط هغه دردناک يادونه دي چې زما نه چاپېره چورلي او ماته په نظر نۀ راځي خو زړۀ مې د حسرتونو نه ډکوي او د سترګو نه مې اوښکې تويوي. زما مينه، ښکلې سلمىٰ مړه ده او د هغې کۀ څۀ يادګار پاتې دے نو هغه زما زړۀ او د هغې خپل قبر دے چې چاپېره ترې د سبر ونې ولاړې دي د سلمىٰ د وجود د ګواهۍ دپاره د دې مات زړۀ او دغه قبر نه اخوا نور هېڅ هم نشته.

هغه خاموشي چې د سلمىٰ په قبر پېره ورکوي، د تابوت په تيارو کښې د خدائے د راز نه پرده نۀ اوچتوي او د هغه ښاخونو شغارې د قبر د رمز و راز قيصې نۀ بيانوي د کومو زېلې چې د هغې د وجود اجزاء راکاږي خو زما د زړۀ سوي آهونه نړۍ ته هغه ډرامه ورړاندې کوي چې مينې، ښائست او مرګ ستېج کړې ده.

اے د بېروت په ښار کښې زما خورو ورو د ځوانۍ يارانو! تاسو چې کله د زنغوزو د ځنګل په خوا کښې په دغه اديره تېرېږئ نو دې ته ډېر په خاموشۍ سره ورداخلېږئ او داسې په قلاره تګ کوئ چې ستاسو د پښو ښکالو د مړو په خوب کښې خلل وانۀچوي. د سلمىٰ قبر ته په عاجزۍ ودرېږئ او هغه زمکې له مبارکي ورکوئ چې د هغې وجود له ئې ځائې ورکړے دے. د يو سوړ اسوېلي سره زما نوم اخلئ او وايئ "دا هغه ځائې دے چېرته چې د هغه جبران ټول اميدونه د خاورو لاندې شوي دي، څوک چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس د مینې د یو قیدي په حېث د سمندرونو نه اخوا ژوند تېروي. هم په دې ځائې هغهٔ خپله خوشحالي د لاسه ورکړې ده، اوښکې ئې توئې کړې دي او خندائې هېره کړې ده".

په دې قبر باندې د جبران حسرتونه د سبر د ونو سره یو ځائې راټوکېږي او روح ئې ورباندې هره شپه لکه د مړکېدونکي لاټېن پړپ پړپ کوي. د ونو د ښاخونو سره په دردناک ویر کښې شاملېږي، ماتم کوي او د هغه سلمیٰ جدایي ژاړي چې پرون د ژوند په شونډو د یوې ښکلې نغمې په ډول موجوده وه او نن د زمکې په سینه کښې د یو خاموشه راز په توګه پرته ده.

اے زما د ځوانۍ ملګرو! زهٔ تاسو ته د هغه پېغلو د نومونو په روي خواست کوم چې ستاسو زړونو ورسره مینه کړې ده چې زما د محبوبې په شاړ شوې قبر باندې د ګلونو څادرې خورې کړئ ځکه چې دغه ګلونه چې تاسو ئې د سلمیٰ په قبر غوړوئ داسې دي لکه چې په یو مړاوي ګلاب د سباؤن د سترګو څاڅکي د پرخې په شکل پرېوځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

خاموشه خېګان

اے زما ګاونډیانو! تاسو چې د ځوانۍ سباؤن رایادوئ نو خوشحالېږئ او په تېرېدو ئې لاس مروړئ خو زهٔ د ژوند دغه برخه داسې یادوم لکه یو قېدي چې د زندان سلاخونه او ځولنې یادوي. تاسو د ماشوموالي او ځوانۍ تر مېنځ عمر ته د پابندۍ او احتیاط نه ازاد ژوند وایئ خو ما ته دغه دور د هغه خاموشه خېګان دور ښکاري کوم چې لکه د تخم د دانې غونډې زما زړهٔ ته راپرېوتهٔ، هم د دهٔ سره یو ځائې لوئې شهٔ او تر هغه وخته ئې د پوهې او عقل دنیا ته د وتلو لار ونهٔ مونده تر څو چې مینه نهٔ وه راغلې او زما د زړهٔ ورونه ئې نهٔ وو بېرته کړي او ګوټ ګوټ ئې ورله نهٔ وهٔ روښانه کړے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میني ما له ژبه هم راکړه او اوښکې هم. تاسو باغونه، بڼونه، د ملاقات ځایونه او د کوڅو کوټې، پېرونه یادوئ کوم چې ستاسو د لوبو او معصومانه ګونګوسي ګواهان دي او ماته هم د قطبي لبنان زړه راکښونکي ځایونه په یاد راځي. زهٔ بیا بیا سترګې پټوم او په تصور کښې دغه ښکلي او د قدر وړ علاقه او د اسمان سیال درانهٔ او با وقاره غرونه وینم. زهٔ بیا بیا د ښار په شور او غوغا غوږونه کانهٔ کړم او د خپلې علاقې د لښتو شرارې او د ونو شغارې اورم. د کومو ښائستونو ذکر چې ما وکړهٔ او د کومو لیدو ته چې زهٔ داسې لېواله یم لکه ماشوم چې د مور غېږې ته لېواله وي. هم په دغه ښائستونو پسې زما روح نا ارامه دے او د ځواني په تیارو کښې ئې داسې بند کړے دے لکه چې د پنجرې باز په پراخه فضا کښې د مرغیو سېل ویني او نیم نیم ورته توېږي. د دغه مېدانونو او غرونو تصور زما تخیل له وزرې ورکړي خو ناخوښ خیالونه زما د زړهٔ نه چاپېره د نا امېدئ جال خور کړي.

هر ځل چې زهٔ دغه مېدانونو ته تللے یم نو زړهٔ مې مات راوړے دے او په دې نهٔ یم پوهېدلے چې زما د مایوسئ وجه څهٔ ده. هر ځل چې ما د اسمان په لوري کتلي دي نو زړهٔ مې پرېوتے دے، هر ځل چې ما د مارغانو اوازونه او د چینو شور ماشور اورېدلے دے نو زما زړهٔ ته درد رسېدلے دے خو په دې نهٔ پوهېږم چې داسې ولې کېږي. خلک وائي چې فطري ساده ژوند سړے تش مېنځے کوي او دغه دوالے په هغهٔ کښې بې پرواهي پېدا کوي خو زما په خیال دا په هغه چا صدق کوي څوک چې مړهٔ پېدا شوي وي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورې شوېو لاشونو په ډول ژوند تېروي. يو حساس وجود چې محسوسوي ډېر او پوهېږي لږ، د زمکې په سر د ټولو نه زيات بدبخته مخلوق دے ځکه چې هغه د دوو قوتونو ترمېنځ انبنتے وي. رومبے قوت ئې مخ په وړاندې وړي او د خوبونو د ورېځو په شا وربانديې د ژوند د ښائست ننداره کوي. دوېم قوت ئې د زمکې سره تړي، سترګې ورلـه د دوړو نه ډکوي او د وېرې او تيارو په پنجه کښې ئې ورکوي.

د تنهايي لاسونه ډېر پاستهٔ او نرم دي ولې ګوتې ئې ډېرې کلکې او زړې دي او چې زړهٔ ونيسي نو درد او خوږيکې ئې د څهٔ سره سمې نهٔ وي. تنهايي هم د خپګان ملګرې ده او هم د روحاني سرلوړي.

د هغه وجود روح چې د حسرت د خپېرې لاندې وي، د هغه خولهٔ پرانستونکي سپين زينک (LiLy) مثال لري چې هوا ئې وړي راوړي، د ورځې په راتلو خپل زړهٔ سپړي او چې شپه لګي نو خپلې پاڼې بېرته راټولوي. کهٔ چېرې دغه وجود نور څه ونهٔ لري يا د خپلې لوبې دپاره دوستان او ملګري پېدا نکړي نو ژوند بهٔ ئې د يوې تنګې قبرخانې په مثال وي چې په هغې کښې د ليدو دپاره د جولاګي د خالې او د اوربدو دپاره د حشراتو د تګ راتګ د کش پش نه اخوا نور هېڅ هم وجود نهٔ لري.

د دغه حسرت چې زهٔ ئې په ځوانۍ کښې د ښنو لاندې کړے وم. وجه نهٔ خو دا وه چې ګنې زما په ژوند کښې تفريح نهٔ وه ځکه چې د تفريح پېدا اکول زما د لاس کار وهٔ او نهٔ دا وه چې ګنې زما دوستان نهٔ وو ځکه چې ما دوستان هم پېدا کولے شو. په حقيقت

PUKHTO.NET
پښتو کتابتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښېي د دې حسرت وجه دا وه چې زۀ په يو داسې ذاتي رنځ اخته وم چې په تنهايي ئې مئين کړے وم. دې رنځ په ما کښې د تفريح او لوبو شوق وژلے وۀ. زما د اوربو نه ئې د ځواني وزرې پرې کړې وې او زما نه ئې د غرونو د مېنځ هغه ډنډ جوړ کړے وۀ چې په خپل خاموشه مخ د ارواګانو سيورې او د وريځو او ونو رنګونه منعکس کوي خو د سمندر په لور د سندره ايز تګ دپاره لار نۀ مومي

تر هغه وخته زما ژوند هم په دې ډول وۀ تر څو چې زۀ اتلس (۱۸) کلن شوے نۀ وم. دا کال زما دپاره داسې وۀ لکه د غرۀ پورتنۍ څوکه ځکه چې دې کال زما په وجود کښې علم راوېښ کړۀ او د انسانانو بدلېدونکے فطرت ئې راته په ګوته کړۀ. په دغه کال زۀ په دوېم ځل دنيا ته راغلم او تر څو چې سړے په دوېم ځل دنيا ته نۀ وي راغلے نو د هغۀ ژوند د کائنات په کتاب کښې د يوې تشې (خالي) پاڼې په مثال وي. په دغه کال ما د جنت فرښتې وليدې چې د يوې ښکلې ښځې د سترګو په ذريعه ئې ما ته په ځير ځير کتل. ما د دوزخ شېطانان هم وليدل چې د يو بدکاره سړي په زړۀ کښې ئې خرمستۍ کولې. هغه څوک چې د ژوند په ښائست کښې فرښتې او په بدرنګۍ کښې ئې شېطانان نۀويني، هغوي به چېرې هم نۀ خو د علم خزانې ته نژدې شي او نه به ئې په روح کښې د محبت زنې زرغون شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

د تقدير لاس

د دې رنګين کال د سپرلي په موسم کښې ځۀ په بېروت کښې وم. باغونه د نسان د ګلونو نه ډک وو او په زمکه د شنو وښو قالين غوړېدلے وۀ او داسې ښکارېده لکه چې زمکې اسمان ته خپل پټ راز په ډاګه کړے وي. د نارنجانو او منو ونو د خوشبوداره ګلونو سپينې جامې اغوستې وې او لکه د حورو او يا ناويانو غوندې ښکارېدې. د دې حسن په راالېږلو کښې د قدرت راز دا وۀ چې شاعران راوپاروي او تخيل راوينښ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلی هر ځائی ښکلے وي خو د لبنان سپرلے سارے نهٔ لري. د سپرلي ښائست د هغه روح په مثال دے چې د زمکې نه چاپېره چورلي خو په لبنان کښې تکاوېړي او د پېغمبرانو او بادشاهانو سره خبرې کوي. د سیندونو سره د سلیمان سندرې وائي او د سبر د مقدسو ونو سره د لبنان د پخوانی. دبدبې یادونه تازه کوي. په دې وخت کښې بېروت د ژمي د ختمو نه او د اوړي د دوړو نه آزادوي او داسې نظاره ورکوي لکه په سپرلي کښې چې پېغلې ناوې شوې وي او یا سمندري ښاپېرۍ د ویالې په غاړه ناسته وي او په لمر خپل نازک پوستکے وچوي.

د نسان په میاشت کښې زهٔ یوه ورځ د خپل یو دوست کور ته لاړم. هغه د دې ښکلي ښار نه لږ غونډې بهرته اوسېدهٔ. مونږ په خبرو کښې بوخت وو چې یو دروند سړے چې عمر ئې خواوشا ۶۵ کاله وهٔ کورته رانتوتو. څنګه چې زهٔ هغهٔ ته د سترې مشې دپاره ودرېدم نو زما دوست د هغهٔ سره زما پېژند ګلو وکړه. ما ته ئې اووئیل چې دا فارس افندي کرامي دے او بیا ئې زما نوم د ستاینې د څو ټکو سره د هغهٔ غوږونو ته وررورساوهٔ. دې مشر سړي ماته لږ غونډې وکتل، د ګوتو سرونه ئې په تندي کېښول. داسې ښکارېده لکه چې د څهٔ خاص څیز د رایادولو کوښښ کوي. بیا مسکے شهٔ او زما په لوري راروان شهٔ او اوئې وئیل چې " ته زما د یو ډېر خوږ دوست زوي ئې او زهٔ په دې ډېر خوښ یم چې نن ستا په شکل کښې خپل هغه ګران دوست وینم."

د دې سړي خبرو په ما ډېر اثر وکړهٔ او زهٔ ئې داسې ځان ته راکښم لکه مرغۍ چې د توپان نه وړاندې خپل جبلت د ځالې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور راکاږي. سونږ چې څنګه کښېناستو نو هغهٔ زما د پلار او خپلې دوستۍ خبره راواخسته او د هغه وخت یاد ئې تازه کړهٔ کوم چې دوي دواړو یو ځائې تېر کړے وهٔ. بوډا سړے د خپلې ځوانۍ د ورځو یادونو ته داسې لېوالـه وي لکه څنګه چې مسافر خپل وطن ته د بېرته تلو ارماني وي. هغه د خپل تېر وخت په قیصو اورولو کښې داسې خوشحالي محسوسوي لکه چې یو شاعر د خپل غوریز نظم په بیا بیا لوستو خوشحالېږي. هغه په روماني ډول په تېر وخت کښې اوسېږي ځکه چې موجوده وخت ډېر په تېزۍ سره تېرېږي او د راتلونکي وخت تصور د هغهٔ دپاره د قبر په تیارو کښې د ورکېدو منظر پېش کوي. په زړو یادونو کښې یوه ګنټه (ساعت) داسې تېره شوه لکه د ونو سیورې چې د وښو دپاسه تېرېږي. کله چې فارس افندي رخصتېدهٔ نو خپل کیڼ لاس ئې زما په اوږه کېښودهٔ. زما ښي لاس ئې په لاس کښې ونیوهٔ او اوئې وئیل "ما ستا پلار شل کاله نهٔ دے لیدلے، هیله ده چې تهٔ به زما کور ته په زر زر راتلو د هغهٔ ځائې ونیسې" ما ورسره لوظ وکړهٔ چې زهٔ به د خپل پلار د خوږ دوست په لړ کښې خپله ذمه واري پوره کوم. کله چې دا مشر سړے د کوره بهر شهٔ نو ما خپل دوست د دهٔ په باره کښې د نورو معلوماتو دپاره وپوښتهٔ. هغهٔ اووئیل چې "زه په بېروت کښې بل داسې سړے نهٔ پېژنم چې خپل دولت زړهٔ سواندے کړے وي او خپل زړهٔ سواندیتوب دولتمند کړے وي. دے د هغه څو کسانو د جملې نهٔ دے څوک چې د پېدا ېښت د وخت نه تر د مرګه پورې هیچا ته زیان نهٔ رسوي خو دا قسمه خلک اکثر غمژن او د فشار لاندې وي ځکه چې دوي دومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

چالاک نه وي چې خپل ځانونه د نورو د منافقت نه وساتي. د فارس افندي يوه لور ده چې په خوئي خصلت کښې هم د دۀ پشان ده او د ښائست او درښښت بيان ئې په سړي د ټکو قات راولي خو د هغې ژوند به هم غمژن وي ځکه چې د هغې د پلار شتمني هغه اوس هم ذ يو خطرناک ګړنګ سرله رسولې ده".

دا ټکي چې ځنګه د هغۀ د خولې نه راووتل نو ما محسوس کړه چې د مخ رنګ ئې بدل شۀ. بيا هغۀ خپله خبره جاري وساتله "فارس افندی د ډېر ښۀ زړۀ ښښتن دے ولې خود اعتمادي پکښې نشته. خلک په هغۀ لکه د ړوند غوندې لوبې کوي. لور ئې د خپل درښښت او ذهانت باوجود د هغۀ هره خبره مني او دا د پلار او لور د ژوند پټ راز دے. د دې راز نه په اول ځل يو شېطان سړي پرده اوچته کړه. دا سړے يو پادري دے چې بدعملي ئې د انجيل د سيوري لاندې پټې دي. هغه خلکو ته ځان ډېر زړۀ سواندے او ښۀ سړے وړاندې کوي. هغه د مذهبي خلکو په دې خاوره د مذهب مشر دے، خلک ئې خبره مني او لوړ مقام ئې ورکړے دے. هغه دا خلک د خپلې بربادۍ په لور داسې بيايي لکه چې سړے د ګډورو کنډک قصاب خانې ته بوځي. د دې پادري يو وراره دے چې ډېر غلط کار او د کرکې وړ سړے دے زر ده او کۀ پس خو هغه ورځ راتلونکې ده چې دا پادري به خپل وراره ښې اړخ ته او دافندي لور کيڼ اړخ ته ودروي او په خپلو ناپاکه لاسونو به د وادۀ څادر د هغوي په سرونو نيسي. د يو پليت، بې لارې سړي سره به يوه پاکه پېغله تړي او دارنګې به د ورځې زړۀ د شپې په خولۍ کښې اچوي. دا د فارس افندي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د لوړ په باره کښې هغه ټول معلومات وو چې ما لرل او د دې نه اخوا کهٔ نورې پوښتنې وهٔ نهٔ کړې نو به ښهٔ وي.

د دې وېنا سره سم هغهٔ خپل مخ د کړکۍ (کلکښين) په لور واړاوهٔ او داسې ښکارېده لکه چې د انسان د هستۍ د مسئلو د حل په هڅه کښې د کائنات په ښکلا سوچ کوي.

د خپل دوست نه د رخصت اخستو په وخت ما هغهٔ ته اووئيل چې "زهٔ په راروانو ورځو کښې د افندي کور ته په دې غرض ځم چې خپله وعده ورسره سرته ورسوم او هغه دوستۍ ته درناوے ورکړم چې فارس افندي او زما پلار ئې را يوځائې کړي وو". هغهٔ د لږ ساعت دپاره ماته په ځير ځير وکتل او ما د هغهٔ د مخ په تاثراتو کښې داسې بدلون محسوس کړهٔ لکه زما دا خو ټکي چې د هغهٔ دپاره د يو نوي فکر انکشاف وي. بيا په يو ناآشنا انداز کښې هغهٔ زما په سترګو کښې سترګې واچولې. د هغهٔ په دې نظر کښې مينه هم وه، ترس هم او وېره هم. دا نظر د هغه پېغمبر د نظر په مثال وهٔ څوک چې هغه څهٔ ويني کوم چې نورو خلکو ته نهٔ ښکاري. بيا کله چې زهٔ د دروازې په لور راروان شوم نو د هغهٔ شونډې لږې غوندې ورپېدې خو څهٔ ئې اونهٔ وئيل. دغه ناآشنا نظر زما د زړهٔ نه نهٔ وتهٔ خو په معنی ئې تر هغه وخته نهٔ پوهېدم تر څو چې د تجربې په هغه دنيا کښې تغر بدلے نهٔ وم چېرته چې زړونه د وجدان په برکت په يو بل پوهېږي او چېرته چې روحونه د پوهې په حواله کمال ته رسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زيارت سلام

يو څو ورځې پس په ما تنهايي غلبه وکړه او د کتابونو د بې رحمه مخونو نه تنګ شوم. يوه بګۍ مې په کرايه ونيوه او د فارس افندي کور ته روان شوم. کله چې هغه ننېترو ته ورسېدم چېرته چې خلک د تفريح (ساعت تېرى) دپاره ځي نو بګۍ په يوه شخصي لاره سمه شوه چې په هر اړخ ئې د ولې د ونو سيوري وو. په تلو تلو کښې مونږ د شنې ګياه، د انګورو د بېلانځو د نسان د رنګارنګ سمسورو ګلونو تماشه کوله.

په يو څو دقيقو کښې بګۍ د يو ښکلي باغ په مېنځ کښې د يو کور مخې ته ودرېده. د ګلابو، ګارډېنيا او ياسمين خوشبويو فضا معطره کړې وه. چې زه د بګۍ نه کوز شوم او دې رنګين باغ ته ننوتم نو فارس افندي مې په نظر راغے چې ما ته د سترې مشې وئېلو دپاره رازروان وۀ. هغۀ ما ته ډېر تود هرکلے ووې او زۀ ئې کور ته بوتلم. هغه داسې په خوشحالۍ زما سره کښېناستۀ لکه پلار چې د زوي سره کښېني او زما د ژوند، مستقبل او تعليم په لړ کښې ئې بلا تپوسونه وکړۀ. ما د هغۀ هره پوښتنه ځواب کړه. زما په اواز کښې طلب هم وۀ او لېوالتيا هم ځکه چې زما په غوږونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنبي د لوړوالي د حمد جرس کړنګېدۀ او د هيله مند خوبونو د خاموشه سمندر په سينه ګرځېدم. په دې وخت کښې يوه ځوانه ښځه چې سپينه رېښمينه چوغه ئې اغوستې وه د دروازې د بخملي پردې د شا نه رانبکاره شوه او زما په لوري راغله. فارس افندي او زۀ دواړه ورته پاځېدو.

دې مشر سړي ماته اووئيل چې دا زما لور سلمیٰ ده او بيا ئې ورسره زما پېژندګلو څۀ داسې وکړه: "قسمت ماله زما يو ډېر خوږ او پخوانے دوست د هغۀ د زوي په شکل کښې بېرته راکړۀ" سلمیٰ ما ته د لږ ساعت دپاره داسې په ځير ځير وکتل لکه چې دا يقين ئې نۀ راتلو چې ګنې يو بهرنے سړے هم د هغوي کور ته راتلے شي. ما چې کله د هغې د لاس سره خپلې ګوتې ولګولې نو داسې راته محسوس شوه لکه چې سپين زنبک له مې لاس وروړے وي او د زړۀ نه مې يو ناآشنا غوندې څړيکه پورته شوه.

مونږ ټول داسې غلي کښېناستو لکه سلمیٰ چې د ځان سره څۀ آسماني روح راوستے وۀ او د هغۀ په درناوي کښې چپ ناسته لاژمه وه. کله چې هغې دا خاموشي محسوسه کړه نو مسکۍ شوه او ماته ئې اووئيل: "ماته زما پلار ډېر ځله د خپلې ځوانۍ او ستا د پلار سره د يو ځائې تېر کړي وخت قيصې کړې دي. کۀ چېرې ستا پلار هم دغسې کړي وي نو بيا دا ملاقات زما او ستا تر مېنځ ړومبے ملاقات نۀ دے".

دا مشر سړے د خپلې لور د خبرو په دې انداز خوشحاله شۀ او اوئې وئيل چې: "سلمیٰ ډېره حساسه ده. هغه هر څۀ ته په روحاني نظر ګوري". د دې خبرې نه وروسته هغۀ په پام او هنر سره خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې بيا پېل کړې. داسې ښکارېده لکه چې هغه په ما کښې داسې کومه ګرځه راکښون ليدلې وه چې هغه ئې د يادونو په ځانګونو خپل تېر وخت ته رساوه.

زه چې کله د دې وخت نه د وروستي دور په عمر سوچ کوم نو هغه راته داسې مهربانه او د سر سيورے ښکاري لکه چې يوه لويه زړه ونه چې پخپله د توپانونو او سوکړو نه تېره شوې وي، په هغه وړوکي نازک بوټي خپل سيورے غوړوي چې د سباؤن د نرې باد زغم هم په ګرانه لري.

سلمیٰ غلې ناسته وه. کله کله به ئې اول ماته وکتل او بيا خپل پلار ته. زه او د هغې پلار په حقيقت کښې د هغې د ژوند د ډرامې رومبي او اخيري توکونه وو. په دې باغ کښې ورځ ډېره چټکه تېره شوه. ما د کړکۍ نه کتل چې لمر د لبنان د غرونو په سر په غرغره شه. فارس افندي خپلې تجربې بيانولې او ما ډېرې په مينه او توجه سره اورېدلې او زما دې توجه او د اورېدو شوق د هغه خپګان په خوشحالۍ بدل کړے وه.

سلمیٰ د کړکۍ خواته ناسته وه. د نظر نه ئې حسرت ځځېده خو په خوله ئې څه نه وئيل خو بيا هم حسن پخپله هم يوه سپېځلې ژبه لري چې د خولې د ژبې او د شونډو د اوازونو نه زياته پياوړې او خوږه ده. دا ژبه د وخت د قېد نه ازاده ده او د ټولو انسانانو تر مېنځ شريکه ده. د دې ژبې مثال د هغه ډنډ دے چې سندره ايز لښتې خپل بېخ ته راکاږي او خاموشه کوي ئې.

په دنيا کښې صرف د انسان روح هغه شے دے چې ښائست پېژني يا ورسره يو ځائې اوسېږي او وده کوي. ښائست سره په

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر کښې اچوي مونږ د دې جوګه نه يو چې ښائست په ټکو کښې بيان کړو. دا هغه احساس دے چې زمونږ سترګې ئې نه شي ليدے او هغه څوک وربانددې پوهېږي چې ننداره کوونکے وي او يا ئې ننداره کېږي. حقيقي ښائست هغه پلوشه ده چې د روح د مقدسو ځانو نه راخېژي او وجود ته رڼا ورکوي لکه څنګه چې د زمکې د لاندېنو برخو نه ژوند راپورته کېږي او ګل ته رنګ او خوشبوئي وربخښي. حقيقي ښائست د روحاني موافقې (سمون) نه عبارت دے چې د مينې په نوم يادېږي او د يو سړي او يوې ښځې ترمېنځ جوړېدے شي.

دا چې زما او سلمٰی روحونه هم په دغه ورځ يو بل ته غاړه وتل په کومه ورځ چې زمونږ ليدل کتل وشو او يا دا چې دغه ارمان ماته هغه د زمکې په سر د ټولو نه د ښکلې ښځې په رنګ کښې وښودلو؟ او که نه د ځوانئ نشې ماته هغه څيز ښکلے ښکاره کړو کوم چې د سره وجود نه درلودو؟

دا چې زما ځوانئ زما د سر سترګې ړندې کړې او ما ته ئې په خيالي توګه د هغې سترګې روښانه، خوله خوږه او قامت باوقاره وښودو؟ او که نه د هغې روښانه سترګو، خوږ لت او وقار زما سترګې پرانستې او زه ئې د مينې په خوشحالو او دردونو پوه کړم. د دې سوالونو ځواب ورکول اسان کار نه دے خو دا زه په ايماندارئ وايم چې په دغه وخت کښې زما احساسات څه داسې وو چې د دې نه وړاندې ورسره زه چېرې هم مخامخ شوے نه وم. يو نوے محبت زما په زړه کښې داسې پروت وو لکه چې د دنيا د پيدا ئېښت په وخت روح د اوبو دپاسه په هوا کښې وزرې وهلې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د دغه محبت نه خوشحالي او خپګانونه راوزېږېدل. د غسې د سلمی سره زما روميې ملاقات سرته ورسېدۀ او خدائے زۀ د تنهايي او ځوانۍ د زنځيرونو نه ازاد کړم او د مينې په لار د تلو اجازت ئې راکړۀ.

په دنيا کښې کۀ مونږ څۀ څيز ته ازادي وئيلے شو نو هغه مينه ده ځکه چې دا د سړي روح دومره بره ورسوي چې د انسانيت ضابطې او د قدرت مظاهر(پديدې) ئې لار نۀ شي بدلولے.

چې زۀ د رخصت اخستو دپاره راپاڅېدم نو فارس افندي ماته رانږدې شۀ او په ټينګه ئې راته اووئيل چې "بچيه! تا اوس د دې کور لار وليده. هيله لرم چې تۀ به دې کور ته داسې زر زر ځې راځې لکه زوي چې د پلار کور ته ځي راځي. ما خپل پلار وګڼه او سلمی خپله خور" د دې خبرې سره سم هغۀ سلمی ته داسې مخ راواړوۀ لکه چې د هغې نه ئې د خپلې خبرې تصديق غوښتۀ. هغې خپل سر په اثبات کښې وخوزاوۀ او بيا ئې ماته داسې وکتل لکه سړي ته چې خپل زوړ اشنا په لاس ورشي.

د فارس افندي دې ټکو زۀ د هغۀ د لور سره د مينې په ممبر ځنګ په ځنګ ودرولم. دا ټکي د يوې آسماني سندرې په مثال وو چې د روحاني لوړتيا او خوشحالي سره پېل شوه او په خپګان پائې ته ورسېده. دې ټکو زمونږ روحونه د رڼا او سوزوونکو شغلو دنيا ته اوچت کړل. دا ټکي د هغه پيالې په مثال وو چې مونږ ترې خوشحالي او درد دواړه وڅښل. زۀ بهر ته راروان شوم. دا مشر سړے زما سره د باغ د غاړې پورې په جلب کښې راغے او زما زړۀ لکه د تږي سړي د شونډو بې واره رپېدۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا مناره

د نسان میاشت تقریباً پائې ته ورسېده. زهٔ د فارس افندي کور ته تلم راتلم او په دغه ښکلي باغ کښې مې د سلمیٰ سره لیدل کېدل. د هغې ښائست ته به مې په ځیرځیر کاتهٔ. ذهانت ته ئې هک پک وم او د حسرت خاموشي به مې اوربېده. ما داسې محسوسوله لکه چې یو غېبي لاس ما د هغې په لور راکاږي.

هر ملاقات ما له د هغې د ښائست یوه نوې معنیٰ او د هغې د پاک روح د لیدو دپاره یو نوے نظر راکاوهٔ. تر دې چې هغه زما دپاره یو داسې کتاب جوړه شوه چې زهٔ ورباندې پوهېدم او د ځان سره مې په خوږ اواز وئیلے شۀ خو هیچرې مې هم ختمولے نۀ شۀ.

یوه ښځه چې خدائے پاک پټ او ظاهر، د روح او تن، ښائست ورکړے وي، یو داسې حقیقت وي چې مونږ ورباندې صرف د مینې په وسیله پوهېدے شو او صرف د سپېڅلتیا ګوتې وروړے شو او کله چې مونږ په تکوکښې د هغې د بیانولو هڅه کوو نو هغه لکه د بخاراتو د قطرې زمونږ نه ورکه شي.

سلمیٰ کرامي روحاني او بدني ښائست درلودهٔ خو زهٔ ئې هغه چاته څنګه بیانولے شم، چا چې هغه د سره لېدلې نۀ وه. دا څنګه امکان لرلے شي چې یو مړ سړے د بلبلو اوازونه، د ګلاب خوشبوئي او د ویالو اسویلي راپه یاد کړي. دا څنګه ممکنه ده چې یو قېدي چې درنې ځولنې ورته پرتې وي د سبا د باد سره تګ وکړي. څوک څنګه وئیلے شي چې خاموشي د مرګ نه زیاته دردناکه نۀ ده. چېرته داسې خو نۀ ده چې زما انا ما په ساده تکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې د هغې د ښائست بیان ته نهٔ پرېږدي. ځکه چې زهٔ په روښانه رنګونو کښې د هغې د ښتیني انځور د جوړولو استعداد نهٔ لرم. په دشت کښې کهٔ یو وږي سړي ته قدرت من و سلوی نهٔ ورکوي نو د وچې ډوډۍ نه به چېرې هم انکار وهٔ نهٔ کړي.

په خپله ښښمینه سپین رنګې جوړه کښې سلمٰی داسې نرۍ لښته ښکارېده لکه د سپوږمۍ وړانګې چې د کړکۍ نه راتېرېږي. د هغې په تګ کښې هم وقار وهٔ او هم تال. اواز ئې ورو او خوږ وهٔ او تکي به ئې د خولې نه داسې راغوړځېدهٔ لکه هوا چې ګل پاڼې وړقوي او د پرخې ځاځکي ترې راوغورځېږي.

خو د هغې د مخ به څه اووائې، د هغې د مخ نقشه راکښل د تکو کار نهٔ دے ځکه چې داسې تکي نشته چې په یو وخت اول داخلي درد او بیا بې مثاله روحاني لوړتیا انځور کړي.

د سلمٰی د مخ ښائست کلاسیک ښائست نهٔ وهٔ. هغه داسې وهٔ لکه د الهام خوب، چې نهٔ ناپ کېدے شئ، نهٔ ئې پوله معلومه وه او نهٔ د سنګتراش تربښ او یا د انځورګر برش د هغې نقل جوړولے شئ. د سلمٰی ښائست د هغې په طلائي ویښتو کښې نهٔ بلکې په هغه عصمت او پاکوالي کښې وهٔ کوم چې د هغې نه چاپېره چورلېدهٔ. د هغې د حسن راز د هغې په اوږدو سترګو کښې نهٔ بلکې په هغه رڼا کې وهٔ چې د دغه سترګو نه بهر راوتله، د هغې ښائست د هغې په سرو شونډو کښې نهٔ بلکې د هغوي د الفاظو په خوږلت کښې پټ وهٔ. د هغې غاړه سپینه او دنګه وه خو ښائست ئې په مخې اړخ ته لږ غونډې خم کښې پروت وهٔ. هغه په دې نهٔ وه ښکلې چې قامت ئې بې چکسه وه بلکې په دې چې د هغې روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېځلې وه او لکه د روښانه منارې د ځمکې او اسمان تر منځ ولاړه وه. د هغې ښائست داسې وه لکه د شاعرۍ تحفه. خو شاعران هغه بدبخته خلک دي چې کله روح ئې هر څو مره لوړ الوځي خو دوي بيا هم د اوښکو په لفافه کښې بند پراته وي.

سلمٰی داسې جينۍ وه چې سوچ فکر به ئې ډېر کاوه او خبرې لږې. د هغې په خاموشۍ کښې د ساز داسې رنګ وه چې سړے به ئې د خوبونو دنيا ته وړه، د خپل زړه درزا به ئې وربانديې اورېده او د خپلو خيالاتو او احساساتو روح به ئې ورله مخې ته داسې ودراوه چې د هغې په سترګو کښې به ئې سترګې اچولې وې.

هغې به تل د حسرت خرقه اغوستې وه او د دې په وجه هغه داسې ښائسته او باوقاره ښکارېده لکه چې يوه ونه د ګل په وخت کښې د سحر په لړه کښې ښکلې ښکارې.

حسرت زما او د هغې زړونه د يو بل سره داسې تړلي وو لکه مونږ ته چې د يو بل په مخ کښې هغه هر څۀ ښکارېدل چې زمونږ زړونو محسوسول او د يو پټ اواز بازګشت مو اورېدۀ. مونږ خدائے پاک دوه وجودونه په يو قالب کښې ځائې کړي وو او زمونږ جدائي د يو ذهني عذاب نه سېوا نوره هېڅ هم نشوه کېدے.

يو دردمن روح ته هغه وخت ارام راشي چې هم دغسې د يو بل دردمن روح سره يو ځائې شي. دوي په خپلو کښې داسې په مينه لاسونه ورکوي لکه په پردي وطن کښې چې يو مسافر د خپل وطن سړے ومومي. هغه زړونه د خوشحالۍ نشه د يو بل نه نۀ شي بېلولے کوم چې د حسرت په زنځيرونو تړلي شوي وي. کومه مينه چې په اوښکو وينځلې شوې وي هغه به تل ترتله پاکه او ښائسته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپان

یوه ورځ فارس افندي زۀ خپل کور ته د ډوډۍ د پاره وبللم او ما دا بلنه قبوله کړه.زما روح د هغه سپېڅلې ډوډۍ وږے وۀ چې قدرت د سلمٰی په لاس کښې ایښودې وه. دا هغه روحاني ډوډۍ وه چې هر څومره به مو خوړه هومره به لا وږي کېدو. دا هغه ډوډۍ وه چې عربي شاعر قیس، ډانتے او سفو څکلې وه او د هغوي زړونه ئې لمبه کړي وو. دا هغه ډوډۍ وه چې د ښائست دیوۍ (goddess) ئې د پېو (کوکۍ) د خوږلت او د اوښکو د تریخوالي نه جوړوي.

څنګه چې زۀ د هغوي کور ته ورسېدم نو سلمٰی مې په نظر شوه چې د باغ یوې ونې ته ئې خپل سر اړم کړے وۀ ، په "بېنچ" ناسته وه او داسې ښکارېده لکه چې یوه ناوې په خپله سپینه جوړه کښې ناسته وي او یا داسې لکه چې یو څوکیدار د څوکۍ په حالت کښې په نظر راځي.

زۀ ډېر په خاموشۍ او احترام سره ورغلم او د هغې خواته کښېناستم. ما خبرې نۀ شوې کولے نو ځکه مې د زړونو ژبه یعنې خاموشي غوره وګڼله خو ما محسوس کړه چې سلمٰی زما بې تکو پیغام اورېدۀ او زما په سترګو کښې ئې زما د روح تنداره کوله.

څو دقیقې وروسته دغه مشر سړے بهر راغے او ماته ئې ستړي مشي اووئیل. کله چې هغۀ زما په لوري لاس راوغزاوۀ نو ما داسې وګڼله لکه چې هغه هغې رازونو ته درناوے ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومو چې زه او د هغهٔ لور را يو ځاى کړې وو. بيا هغهٔ اوويل چې "زما بچيو! ډوډۍ تياره ده راځئ چې خورو ئې". مونږ راپاڅېدو او په هغهٔ پسې روان شو. د سلمىٰ سترګې روښانه شوې ځکه چې د هغې د پلار د خولې نه مونږ ته د بچيو وئيلو سره د هغې مينې ته يوه نوې ولوله په لاس ورغله.

مونږ مېز ته کښېناستو. ډوډۍ مو خوړه او د انګورو د اوبو نه مو پسې شومې کول خو زمونږ روحونه په يوه ډېره لېرې دنيا کښې ګرځېدل. مونږ د راتلونکي وخت او د هغې د ستونځو په فکرونو کښې ډوب وو.

مونږ هغه درې کسان وو چې فکرونه مو بېل بېل وو خو مينې په خپلو کښې د يو بل سره تړلي وو. هغه درې بې ازاره خلک چې محسوسول ئې ډېر څهٔ او پوهېدل په هېڅ نهٔ. د دې ډرامې درې بنيادي کردارونه وو. يو مشر سړے چې د خپلې لور سره ئې ډېره مينه وه او هغې له د خوشحاله ژوند ورکولو ارمانې وهٔ. يوه ځوانه پېغله چې عمر ئې خواوشا شل کاله وهٔ او د راتلونکي وخت په حقله فکرمنه وه او يو ځوان هلک چې د خوبونو په دنيا کښې اوسېدهٔ او بې فايدې سوچونه ئې کول. هغهٔ نهٔ خو د ژوند شراب څښلي وو او نهٔ د هغې سرکه او غوښتل ئې چې د مينې او پوهې معراج ته ځان ورسوي خو حالت ئې دا وهٔ چې د خپل وجود وزن ئې هم نشهٔ اوچتولے. مونږ درېواړو په دغه خوشې باغ کښې د لوئې اسمان د سترګو لاندې خوراک څښاک کاوهٔ خو زمونږ د ګلاسونو په بېخ کښې خپګان او د ژوند تراخهٔ پټ وو. څنګه چې مونږ د ډوډۍ نه لاس راکښل نو د زنانه نوکرانو نه يوه راغله او وئې

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وئیل چې " بهر یو سړے د فارس افندي سره ملاقات کول غواړي" افندي ترې پوښتنه وکړه چې "څوک دے؟" هغې ځواب ورکړۀ چې " د پادري سړے دے" د لږ ساعت دپاره خاموشي خوره شوه او افندي خپلې لور ته داسې وکاتۀ لکه پېغمبر چې اسمان ته د وحې دپاره سترګې ونیسي. بیا هغۀ نوکرې ته اووئیل چې" دننه ئې راولېږه" څنګه چې نوکره بهر شوه نو یو سړے چې مشرقي جامې ئې اغوستې وې او لوئې لوئې کونډه برېتونه ئې وو، کوټې ته راننوتۀ. افندي ته ئې سلام وکړۀ او اوئې وئیل چې " زۀ پادري سلامت ستاسو سره د یوې ضروري خبرې دپاره په خپله ذاتي بګۍ کښې رالېږلے یم" چې دا ئې واورېدۀ نو د دې مشر سړي رنګ والوتۀ او په مخ ئې د خپګان نخښې ښکاره شوې. د لږ ساعت سوچ کولو نه وروستهٔ ماته رانزدې شۀ او په دوستانه انداز کښې ئې اووئیل چې " هیله ده چې زما د بېرته راتلو پورې به تۀ په دې خوشې ځائې کښې د سلمیٰ د ملګرتیا دپاره ایسار شې"

د دې وېنا سره سم هغۀ سلمیٰ ته مخ راواړوۀ او په خندا ئې ورته اووئیل چې " داسې دې خوښه ده" هغې خپل سر وخوزاوۀ خو اننګي ئې سرۀ شو او په خپل د لایر (LYRE) نه خوږ اواز کښې ئې اووئیل چې " زۀ به تر خپله وسه کوښښ کوم چې خپل مېلمه خوشحاله وساتم"

سلمیٰ تر هغه وخته بګۍ ته کاتۀ تر څو چې فنا شوې نۀ وه. بیا هغه راغله او ماته مخامخ په شین رېښمین ټوکي پټ دیوان باندې کښېناسته. هغه داسې ښکارېده لکه زینک (Lily) چې د سبا باد د شنو وښو په قالین راکوږ کړے وي. دا به د قدرت رضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه چې زۀ د شپې په وخت کښې د سلمیٰ سره د هغې په کور کښې د کوم نه چې ونې چاپېره وې او چېرته چې خاموشي، مینه، ښائست او عصمت یو ځائې اوسېدل. یوازې پاتې شوم

مونږ دواړه غلي ناست وو. یو د بل په انتظار وۀ چې خبرې به پېل کړي خو په خپلو کښې خبرې کول هغه یوازینی لار نۀ ده چې دوه روحونه وربانديې په یو بل پوهېږي. د شونډو او ژبې ټکي چېرې هم زړونه یو بل ته نژدې کولے نۀ شي.

ځۀ چې د خولې نه راووځي د هغې نه یو پیاوړے او پاک څیز هم وجود لري. خاموشي زمونږ روحونه روښانه کوي، زمونږ په زړونو کښې ګونګوسې کوي او یو بل ته ئې ترغاړه باسي، خاموشي مونږ د خپلو ځانونو نه رابېلوي. د روح په کور کښې مو د ګرځېدو جوګه کوي او د جنت غاړې له مو رسوي. خاموشي مونږ ته دا احساس راکوي چې وجودونه د قېدخانو نه سېوا نور هېڅ هم نۀ دي او دا دنیا داسې ځائې دے چې مونږ ورته راشړلي شوي یو.

سلمیٰ ماته وکتل او سترګو ئې راته د زړۀ حال بیان کړۀ. بیا هغې په قلاره اووئیل چې " راځه چې باغ ته لاړ شو، د ونو لاندې کښېنو او د سپوږمۍ د راختو تماشه وکړو". زۀ په تابعدارۍ سره د خپل ځائې نه راپاڅېدم خو اومې وئیل چې " خوښه دې نۀ ده چې تر هغه وخته دلته ایسار شو تر څو چې سپوږمۍ راختلې نۀ وي او باغ ئې رڼا کړے نۀ وي، ځکه چې تیارې ونې او ګلونه پټ کړي دي او مونږ ته هېڅ هم په نظر نۀ راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغې اووئیل چې "کۀ تیارۀ زمونږ د سترګو نه ونې او ګلونه پټ کړي نو د زړونو نه خو مو مینه نۀ شي پټولے"

په یو ناآشنا انداز کښې د دې ټکو د ادا کولو نه وروسته هغې خپلې سترګې واړولې او د کړکۍ نه ئې بهر کتل شروع کړۀ. زۀ غلے پاتې شوم د هغې په الفاظو مې سوچ کاوۀ او په خپل ذهن کښې مې د درستې معنې دپاره د هغوي یو یو توری تالۀ. بیا هغې ماته داسې وکتل لکه چې په خپله خبره پښېمانه وي او د خپلو سترګو د جادو په زور زما د غوږونو نه دغه ټکي بېرته ویستل غواړي خو د هغې سترګو، په ځائې د دې چې زما نه دغه ټکي هېر کړي، زما په زړۀ کښې هغه خوارۀ ټکي بېرته روښانه کړل چې د وړاندې نه د تل دپاره تت شوي وو.

په دې دنیا کښې هر ښائست یا لویوالے د انسان د یوې جذبې یا فکر پېداوار دے. اوس چې مونږ د تېرو نسلونو د لاس جوړ څۀ هم وینو دا هر یو په وجود کښې د راتلو نه وړاندې د یو سړي په ذهن کښې د یو خیال په شکل کښې او یا د یوې ښځې په زړۀ کښې د یو ټکان (Impulse) په رنګ پېدا شوے وۀ. دا انقلابونه چې دومره وینې ئې وبیولې او د انسانانو ذهنونه ئې د ازادۍ په لور واړول په حقیقت کښې د یو سړي مفکوره وه چې د نورو په زړګونو سړو سره ئې یو ځائې ژوند کاوۀ. دا خطرناک جنګونه چې پوره پوره سلطنتونه ئې تباه کړي دي په حقیقت کښې د یو خیال په نتیجه کښې شوي دي چې د یو فرد په ذهن کښې راپېدا شوے وۀ. ستر تبلیغ چې د انسان لارې ئې بدلې کړې په اصل کښې د یو سړي په فکرونو اډانه وۀ څوک چې د خپل نابغه توب له کبله د خپل چاپېریال نه بېل وۀ. یو واحد خیال اهرامونه (Pyramids)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ کړل د اسلام شان و شوکت ئې مېنځ ته راوړهٔ او په سکندریه کښې د کتابتون د سوزولو موجب وګرځېدهٔ.

د شپې د سړي ذهن ته يو خيال راشي چې يا خو دغه سړے د درناوي په لوړ يوسي او يا ئې د پناه ځائې ته ورسوي د يوې ښځې يو نظر د يو سړي نه د دنيا د ټولو نه خوشحاله سړے جوړولے شي د يو فرد د خولې يو ټکے يو سړے مالداره کولے هم شي او غريب کولے هم

په دغه شپه زهٔ د سلمیٰ د خولې يو ټکي د راتلونکي او تېر وخت په مېنځ کښې داسې ونښلولم لکه کشتۍ چې د سمندر په مېنځ کښې ونښلي. دغه ټکي زهٔ د ځوانۍ د خوبه راويښ کړم او په هغه سټېج ئې ودرولم چېرته چې مرګ او ژوند خپل خپل کردارونه لوبوي

کله چې مونږ باغ ته راغلو نو د ګلونو خوشبوئي په هوا کښې خوره وه. مونږ په يو بېنچ د رامبېل د بوټي خواته کښېناستو د اودهٔ فطرت تلونکي راتلونکي ـــ : مو اورېده او پورته شين اسمان زمونږ د دې ډرامې په ننداره وه

سپوږمۍ د سنين د غر د شنه را پورته شوه او په غونډيو، غرونو او ساحل ئې خپلې پلوشې خورې کړې او د دې سيمې نه چاپېره د کليو لړۍ داسې ښکاره شوه لکه د جادو په زور چې بلاګانې د نيشت نه سمدستي په وجود کښې راشي. مونږ د سپوږمۍ د روښانه پلوشو لاندې د ټول لبنان تماشه کوله

د مغرب د شاعرانو خيال دے چې لبنان يو افسانوي ځائې دے چې د داود(ع)، سليمان(ع) او پېغمبرانو نه وروسته داسې هېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې شوې دې لکه څنګه چې د عدن باغ د آدم او د حوا نه وروسته د خلکو د خياله وتې دې. د دغه شاعرانو په ذهن کښې لبنان د يو شاعرانه تاثر نوم دې چې د يو داسې غر سره تړلې دې چې لمنې ئې د مقدسو سبرو په خوشبويۍ کښې خوشتې دي. دا ښار هغوي له د کاپر (Copper) او ماربلو نه د جوړ شوي کوتلي کليسا او د ځربدونکو هوسو د کنډک ياد تازه کوي. په دغه شپه ما لبنان د شاعر په سترګو لکه د يو خوب غوندې وليدهٔ. دغسې د څيزونو په رغونه کښې د جذباتو او احساساتو سره سم بدلون مېنځ ته راځي او مونږ ته پکښې زړهٔ راکښون او حسن ځرګند ېږي. په داسې حال کښې چې دا زړهٔ راکښون او حسن هم په مونږ پورې اړه لري.

کله چې د سپوږمۍ پلوشې د سلمۍ په مخ، غاړه او متو پرېوتې نو هغه داسې ښکاريده لکه يوه ښکلې مجسمه چې د عشتار (Ishtar) د عبادت کوونکي ګوتو جوړه کړې وي. د هغې چې ماته پام شهٔ نو اوئې وئيل چې "تهٔ ولې غلې ناست ئې؟ ماته ولې د تېر وخت په حقله څهٔ نهٔ وائې؟" ما چې هغې ته وکتل نو زما ګونګتوب ختم شهٔ او شوندې مې پرانستې. ما اووئيل چې "ولې تا وانهٔ وريدهٔ، څهٔ چې ما دې باغ ته د راتلو په وخت کښې اووئيل؟ هغه روح چې د ګلونو ګونګوسې او د خاموشۍ سندرې اورېدلې شي هغه زما د زړهٔ درزا او د ذهن کريکې هم محسوسولې شي."

هغې مخ په لاسونو پټ کړهٔ او په انبنتې اواز ئې اووئيل چې "هو، ما ستا احساسات محسوس کړل. ما يو داسې اواز واورېدهٔ چې د شپې د سينې نه راپورته کېدهٔ او يو داسې شور مې هم تر غوږو شهٔ چې د ورځې په زړهٔ کښې ئې موجونه وهل".

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کښې زما نه خپل تېر وخت خپل وجود حتی چې د سلمٰی نه بغېر نور هر څهٔ هېر شو ما خواب ورکړهٔ چې "زهٔ هم ستا په زړهٔ پوهېدم ما په هوا کښې يو داسې ساز محسوساوهٔ چې زما زړهٔ له ئې خوشحالي ورکوله او ټول کائنات ئې په لړزان کړے وهٔ"

دا چې ئې واورېدل نو هغې خپلې سترګې پټې کړې او په شونډو ئې ما د خوشحالۍ داسې مسکا وليده چې د خپګان رنګ پکښې هم ځلېدهٔ بيا هغې غلې غونډې اووئيل چې "اوس ماته پته ولګېده چې د اسمان نه اوچت د سمندر نه ژور او د ژوند او مرګ او وخت نه زيات ناپېژندلي څيزونه هم وجود لري اوس زهٔ په هغه څهٔ پوهه شوم په څهٔ چې وړاندې نهٔ پوهېدم"

په دغه وخت کښې سلمٰی ماته د دوست نه زياته خوږه، د خور نه زياته نزدې او د محبوبې نه زياته زړهٔ ته راتېره په نظر راغله هغه زما دپاره يو ستر خيال، يو ښکلے خوب او زما د روح د قابونه بهر يوه جذبه جوړه شوه.

زهٔ د دې فکر سره اتفاق نهٔ لرم چې ګنې محبت د اوږدې ملګرتيا او د مينې د متواتر اظهار په نتيجه کښې پېدا کېږي محبت د روحاني نزدېوالي پېداوار دے او دا نزدېوالے کهٔ په يوه لحظه کښې پېدا نهٔ شي نو بيا په کلونو او حتی نسلونو کښې هم نهٔ شي پېدا کېدے.

بيا سلمٰی سرپورته کړهٔ او د شفق په لور ئې هغه ځائې ته وکاتهٔ چېرته چې د سنين غر د اسمان سره يو ځائې کېږي او ماته ئې اووئيل چې "پرون تهٔ ماته لکه د ورور غونډې ښکارېدې د چا سره چې زهٔ د خپل پلار د نظر لاندې په خاموشه انداز کښې کښېناستم

(c) ketabton.com: The Digital Library

باڅېدم خو اوس زه داسې څه محسوسوم چې د ورورۍ خوږې د مينې نه زيات خوږه او نا آشنا دي. اوس زما په ذهن کښې د مينې او وېرې يو داسې ګډې (مخلوط) ځائې نيولے دے چې زما زړه ئې د خوشحالۍ او درد نه ډک کړے دے.

ما اووئيل چې " هم دا جذبه د کومې نه چې مونږ وېرېږو او رپ رپے راباندې راځي چې کله زمونږ د زړونو نه تېره شي نو د فطرت هغه قانون ترې جوړ شي چې د زمکې نه چاپېره سپوږمۍ او د خدائے نه چاپېره لمر ګرځوي"

هغې خپل لاس زما په سر کېښودۀ او زما په وېښتو کښې ئې ګوتې اووهلې. مخ ئې سور شۀ او د سترګو نه ئې اوښکې داسې راوڅڅېدې لکه د زېنک په پاڼو چې د پرخې څاڅکي پرېوځي

هغې اووئيل چې " څوک به دا ومني چې په دې وخت کښې مونږ د شک په خندانو قابو وموندۀ. دا به د چا زړه ته پرېوځي چې د نسان مياشت چې مونږ ئې په ړومبي ځل يو ځائې کړو، هغه مياشت ده چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په زيات مقدس ځائې کښې ودرولو"

د دې خبرو په دوران کښې د هغې لاس زما په سر پروت وۀ او ما دغه نرم نازک لاس چې ګوتې ئې زما په وېښتو کښې الوول وې، نۀ خو د بادشاهۍ په تاج ورکاوۀ او نۀ د بل کوم درناوي د ګلونو په څادر

بيا ما ځواب ورکړۀ چې " خلک به زمونږ په قيصه باور نۀ کوي ځکه چې هغوي د دې نه نۀ دي خبر چې مينه هغه ګل دے چې د موسم د مرستې نه بغير راټوکېږي او جوبن ته رسي خو سوال دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دے چې ایا دا د نسان میاشت وه چې مونږ ئې په رومبي ځل را یو ځائې کړو او که دا هم دا وخت دے چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په مقدس ځائې کښې ایسار کړي یو. ایا دا د الله پاک هغه لاس نه دے چې زمونږ روحونه ئې زمونږ د پیدا ایښت نه وړاندې د یو بل سره تړلي وو او مونږ ئې د تل دپاره د یو بل قیدیان جوړ کړي وو؟ د انسان ژوند نه خو د مور په خېټه کښې شروع کېږي او نه په قبر کښې پائې ته رسي او دا د سپوږمۍ او ستورو د رڼا نه ډکه فضا چېرې هم د مینه کوونکو روحونو او درک لرونکو ارواګانو نه خالي کېږي.

څنګه چې هغې خپل لاس زما د سر نه راکښنه نو ما د خپلو ویښتو په بیخ کښې د بجلۍ (برېښنا) یو داسې کرنټ (جریان) غوندې محسوس کړه چې د شپې د خوږې هوا سره اخښلے شوے وه. ما د سلمٰی لاس ونیوه، خپلې لمبه لمبه شونډې مې وربانديې کېښودې او داسې مې ښکل کړه لکه یو عقیدت مند چې په زیارت کښې ممبر ښکلوي. د دې مچې (کوکی) یاد اوس هم زما زړه وېلې کوي او په خپل خوږلت زما د روح ټول خصلتونه راویښوي.

یوه ګنټه تېره شوه خو هره دقیقه ئې د مینې د پوره کال برابره وه. د شپې خاموشي، د سپوږمۍ رڼا، ګلونو او ونو زمونږ نه د مینې نه اخوا نور ټول حقیقتونه هېر کړي وو. په دې کښې ناڅاپه مونږ د اسونو د پښو کړپهار او د بګۍ د پایو کړکړ واورېدۀ. دې اوازونو مونږ د خوږې بې هوشۍ نه رابېدار کړو او د خوبونو د دنیا نه ئې د سرګردانۍ او پر اسراریت دنیا نه راوستو. مونږ یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو چې د سلمی پلار د خپل کار نه راستون شئ مونږ د هغهٔ د
هر کلي دپاره راپاڅېدو او په باغ کښې د دروازې په لوري لاړو.
کله چې بګی د باغ خولې له راورسېده نو فارس افندي ترې
راکوز شئ او زمونږ طرفته ورو ورو راروان شئ. هغه داسې ټيټ
راروان وهٔ لکه چې لوئې پېټے ئې په سر پروت وي. سلمی له راغے
او خپل دواړه لاسونه ئې د هغې په اوږو کښېنودل او په ژور نظر ئې
ورته وکاتهٔ. د هغهٔ د سترګو نه په ضعيفه مخ اوښکې راروانې
شوې او د يوې دردناکې مسکا په غرض ئې شونډې ورپېدې او
په غرېو نيولي اواز ئې اووئيل چې" زما ګرانې سلمی! ډېر زر به
تهٔ زما د لاسونه اووځې او د يو بل سړي ګوتو ته به ورسې. ډېر زر
به تقدير تا د دې يوازې کور نه د دنيا د ټولونه پراخه انګڼ ته
وبسي او دا باغ به ستا د قدمونو ارماني پاتې شي او ستا پلار به
ستا د پاره ناآشنا شي. هر څهٔ شوي دي، خدائے دې خوشحاله لره".
دا ټکي چې ئې واورېدل نو د سلمی د مخ رنګ وتښتېدهٔ
اوسترګې ئې داسې په يو ځائې ودرېدې لکه د مرګ فرښته چې
ئې د ځان په لور راروانه ليدلې وي. بيا ئې داسې چغې کړې لکه
مرغۍ چې سړے اوولي او په زمکه پرپرېږي او په انښتي اواز ئې
اووئيل چې" دا تهٔ څهٔ وائې؟ ستا مطلب څهٔ دے؟ تهٔ ما چېرته لېږې؟"
بيا هغې خپل پلار ته په دې غرض په سنجيده نظر وکاتهٔ چې د
هغهٔ نه اصل راز معلوم کړي. لږ ساعت پس هغې اووئيل چې" زهٔ
پوهه شوم. زهٔ په هر څهٔ پوهه شوم. پادري زهٔ ستا نه غوښتې يم او
د دې مرغۍ چې ځانګونه ئې مات دي، دپاره ئې پنجره جوړه
کړې ده. پلاره! ته په دې رضا ئې؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغهٔ خواب يو ژوراسوېلے وهٔ. هغهٔ په نرمۍ سره سلمیٰ کور ته دننه کړه او زهٔ په باغ کښې ولاړ پاتې شوم. زهٔ د سرګردانۍ څپو داسې په مخه واخستم لکه د سيلۍ توپان چې د خزان پاڼې دړ په دړ زغلوي. بيا زهٔ د هغوي په پل د کور کوټې ته ورغلم او د دې دپاره چې د دوي په خبرو کښې خلل رانهٔ شي، فارس افندي ته مې لاس ورکړهٔ، خپل ښائسته ستوري سلمیٰ ته مې وکاتهٔ او د کور نه بهر ته راروان شوم.

زهٔ چې کله د باغ اخيري سر ته راورسېدم نو ما د دغه مشر سړي اواز واورېدهٔ او بېرته راستون شوم. هغهٔ په عذر سره زما لاس ونيوهٔ او اوئې وئيل چې "زويه! زهٔ بخښنه غواړم چې ما ستاسو ماښام په ژړا بدل کړهٔ خو کله چې زما کور کنډر شي او زهٔ يوازې او بې اسرې پاتې شم نو دا به ستا مهرباني وي چې دلته خپل تلهٔ راتلهٔ جاري وساتې. زما زويه! ځواني او زړښت د يو بل سره داسې نهٔ جوړېږي لکه څنګه چې سحر او شپه د يو بل سره سمون نهٔ خوري خو تهٔ به زما خوا له راځې او زما د ځوانۍ د هغه ورځو يادونه به تازه کوې کومې چې ما او ستا پلار يو ځائې تېرې کړې وې او تهٔ به ما ته د هغه ژوند خبرونه اوروې کوم چې اوس ما په خپل اولاد او ارزومندو کښې نهٔ حسابوي چې سلمیٰ لاړه شي او زهٔ يوازې شم نو ګنې تهٔ به زما خوا له نهٔ راځې؟

هغهٔ چې دا دردناکې خبرې کولې نو ما ئې په چپه خولهٔ لاس خوزاوهٔ. ما محسوسوله چې د هغهٔ تودې اوښکې زما په لاس راپرېوتې. د ډېر خپګانه او د اولاد د مينې د زوره زما وجود رپېدهٔ او داسې مې محسوسوله لکه چې د ډېره غمه مې زړهٔ کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر پښو دونکے وه. کله چې ما سر راپورته کړه او هغه زما په ستر ګو کښې اوښکې ولیدې نو هغه په ما رانښکته شۀ او شونډې ئې زما په تندي کېښودې "څه زويه په مخه دې ښه، په مخه دې ښه"
د يو بوډا سړي اوښکې د يو ځوان سړي په نسبت زياتې زوروري وي ځکه چې دا د هغۀ په وجود کښې د ژوند پاتې ونډه وي. د ځوان سړي اوښکې داسې وي لکه د ګلاب په پاڼو د پرخې څاڅکي په داسې حال کښې چې د بوډا سړي اوښکې د هغه پاڼې په مثال وي چې د ژمي په سر کښې (ژېړې) شي) د هوا سره راپرېوځي
زۀ چې د فارس افندي د کوره رابهر شوم نو بيا هم د سلمٰی اواز زما په غوږونو کښې ګرځېدۀ. د هغې ښائست لکه د روح غوندې په ما پسې وۀ او د هغې د پلار اوښکې ورو ورو زما په لاس وچېدې
زۀ لکه د آدم غوندې د جنت نه راويستلے شوم خو زما د زړۀ حوا زما سره نۀ وه چې د دې ټولې دنيا نه ئې جنت جوړ کړے وے په هغه شپه، په کومه چې زۀ په دوبړي پيدا شوم، ما داسې محسوس کړه لکه چې د مرګ مخ مې په ړومبي ځل وليدۀ هم په دې ډول لمر په خپله تودوخه پټي راژوندي کوي هم او وژني ئې هم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اور ډنډ

هر هغه څه چې سړے ئې د شپې په تیارهٔ کښې په پټه کوي یو خل د ورځې په رڼا کښې په ډاګه کېږي. هغه خبرې چې په خلوت کښې شوې وي یو خل ناڅاپه د کوڅو د بحث موضوع جوړې شي هغه کړنې چې مونږ ئې نن د کورونو په ګوټونو کښې پټوو، سبا له به ئې په هره کوڅه کښې نغارې غږېږي

دغسې د فارس افندي سره د غالب پادري د ملاقات د مقصد نه تیارو روحونو پرده اوچته کړه او په ټول ګاونډ کښې د هغوي ترمېنځ شوې خبرې خورې شوې حتی چې زمونږ غوږونو ته هم راورسېدې

د فارس افندي او غالب پادري ترمېنځ چې کوم بحث شوے وهٔ د هغې موضوع د غریبانو، کونډو او یتیمانو مسئلې نهٔ وې په فارس افندي پسې د سړي د رالېږلو او د پادري په ذاتي بګی کښې د هغهٔ د وړلو بنیادي مقصد دا وهٔ چې د سلمیٰ او د پادري وراره منصور ترمېنځ کوژدن وکړي

سلمیٰ د مالدار پلار یکې یوه لور وه. په هغې د پادري نظر په دې وجه نهٔ وهٔ چې ګني هغه ښکلې او شریفه وه بلکې په دې چې د هغې د پلار سره ډېر دولت وهٔ او دغه دولت د منصور تقدیر بدلولے شهٔ او د هغهٔ نه ئې یو اهم سړے جوړولے شهٔ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرق مذهبي مشران په خپل ښه ژوند قناعت نه کوي د هغوي هڅه دا وي چې د خپلې کورنۍ ټول غړي اعلی رتبې ته ورسوي او د خلکو په اوږو ئې سواره کړي

د بادشاه د تخت میراث د هغه مشر زوي ته پاتې کېږي. خو د مذهبي مشر لوړه رتبه د هغه په ورونو او وریرونو کښې هم سرایت کوي. دغسې د عیسائي پادري. مسلمان امام او برهمن پنډت نه هغه نهنګ جوړ شي چې خپل ښکار په ګڼو پنجو کښې نیسي او په بې شماره خولو ئې وینه زاکاږي

د سلمی پلار نه غوښتۀ چې خپله لور ضایع کړي نو ځکه د پادري د پوښتنې په ځواب کښې د هغۀ د سترګو نه اوښکې لاړې او په خولۀ ئې هېڅ اونۀ ویل:

هر سړے چې د خپلې یکې یوې او په ناز لویه کړې لور نه بېلېږي نو روح ئې په لړزان کېږي

څو مره چې مور او پلار د زوي په وادۀ خوشحالېږي نو هم په دغه اندازه د لور په وادۀ خپه وي ځکه چې د زوي وادۀ په کورنۍ کښې د یو نوي غړي اضافه کوي او د لور وادۀ د مور او پلار دپاره د هغې د بایللو معنی لري

فارس افندي پادري ته " ښه" وکړۀ. اګر چې زړه ئې نۀ غوښتۀ ځکه چې د پادري وراره هغۀ ته ښۀ معلوم وۀ او دا ورته پته وه چې هغه یو خطرناک، د کرکې وړ، رزیل او بدکاره سړے دے.

په لبنان کښې کۀ یو عیسایي د پادري خبره اونۀ مني نو هیچرې هم په عزت کښې نۀ شي پاتې کېدلے کۀ څوک د یو مذهبي مشر نه سرغړونه وکړي نو د خلکو د نظره غورزېږي. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې او برجې په مقابله کښې سترګه خامخا ضائع کېږي همدارنګه کوم لاس چې د تورې د ګوزار مخې له راځي هغه پرې کېږي.

کۀ چېرې فارس افندي د پادري خوښې ته غاړه نۀ وے اېښودلې نو د سلمٰی به بدنامي شوې وه او د شونډو او ژبو غلاظت به د هغې نوم داغدار کړے وۀ. د لومبړې په نظر کښې د انګورو هغه غونچکونه تراوۀ وي کومو ته چې هغه نۀ رسي.

په دې توګه سلمٰی د تقدير په پنجه کښې ورغله او د يوې سپکې وينزې په رنګ ئې د مشرقي ښځو غمژن تولګي ته ورد ننه کړه او دغسې د سپوږمۍ په رڼا روښانه او د ګلونو په بوئې معطره فضا کښې د مينې په سپينو وزرو د الوت نه وروسته دغه سپېڅلے روح په لتې (تلک) کښې ونښتۀ.

په ځينې هېوادونو کښې د مور او پلار دولت د اولاد دپاره د غم جوړ شي. هغه لوئې او کوټلے صندوق (بکسه) چې مور او پلار په ګډه د خپل دولت د خوندي کولو دپاره په کار راوستے وي، د هغوي د ميراث خورو د روحونو دپاره يوه تنګه او تياره قبرخانه جوړ شي. دينار چې د حده زيات زورور دے او خلک ورته سجدې کوي. په شېطان بدل شي او بيا روح ته سزا ورکوي او زړۀ وژني. سلمٰی د هغه ښځو د جملې نه يوه ثابته شوه چې د مور او پلار د دولت او د چنغول د وږ سترګې ښکار شوي دي کۀ چېرې د هغې پلار دولت مند سړے نۀ وے نو هغه به نن هم ژوندۍ وه او خوشحاله به وه.

يوه هفته تېره شوه. د سلمٰی مينه زما د تفريح واحده ذريعه وه چې د شپې به ئې زما دپاره د خوشحالۍ سندرې وئيلې او سحر

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نې وختي د دې دپاره راويښولم چې د ژوند په معنى او د فطرت په راز ځان پوه کړم. دا هغه سپېڅلې مينه ده چې حسد نه لري، غني ده او روح ته چېرې هم زيان نه رسوي. دا هغه نزد ېوالے دے چې د سړي روح په اطمينان کښې خوشتوي، د محبت هغه لوږه ده چې د قناعت په صورت کښې د سړي روح د سخا نه ډکوي. هغه نزاکت دے چې بې د روح د پارونې نه امېدونه پېدا کوي، زمکه په جنت بدلوي او د ژوند نه يو خوږ او ښائسته خوب جوړوي.

ما چې به کله د سحر د مخې په پټو کښې چکر واهۀ نو د فطرت په راويښېدو کښې به مې د ابديت نخښې نخښانې ليدلې او چې کله به د سمندر په غاړه کښناستم نو د موجونو نه به مې د ابديت سندرې اورېدې او کله چې به په کوځو کښې ګرځېدم نو د لارويو په کړو وړو او د زيارې کښو په حرکاتو کښې به راته د ژوند ښائست او د انسانيت دبدبه په نظر راتله.

دغه ورځې د ارواګانو په شېر واورېدې او د وريځو غونډې ورکې شوې او زما سره د درناکو يادونو نه اخوا نور هيڅ هم پاتې نۀ شو. هغه سترګې چې ما به وريانډې د سپرلي د ښائست او د وينېدونکي فطرت نظارې کولې اوس د توپان د غضب او د ژمي د بدبختيو نه اخوا نور هيڅ هم نۀ وينې. هغه غوږونه چې ما به وريانډې د موجونو سندرې اورېدې اوس صرف د سيلۍ انګولا او د ترو خلاف (پرضد) د سمندر د قهر و غضب اوازونه اوري. هغه روح چې د انسان د نۀ ستړي کېدونکي مجال او د کائنات د شان و شوکت تماشه ئې په خوشحالۍ کوله، د ناکامۍ او نااميدۍ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ په لېدو په لړزان دے. په دنيا کښې بل هيڅ څيز دومره ښائسته نشته لکه څومره چې د مينې ورځې وي او همدارنګه هيڅ څيز دومره تريخ او څوروونکے نشته لکه څومره چې د خپګان دغه وېرونکې شپې وي.

کله چې زهٔ د خپل زړهٔ د غوښتنې په مقابل کښې د مزاحمت نه پرېوتم نو د رخصتۍ (چټهي) په ورځ يو ځل بيا د سلمٰی کور ته لاړم.

دا کور، چې د ښائست لاسونو ئې عمارت ودرولے وهٔ او د مينې ګوتو ئې رنګ روغن کړے وهٔ، زما دپاره نوے نهٔ وهٔ. دا د روح د عبادت او د زړهٔ د سجدو او دعا غوښتلو ځائې وهٔ. زهٔ چې څنګه باغ ته داخل شوم نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې يو قوت (قوه)، ما د دې دنيا نه لېرې راکاږي او په يو داسې مقام کښې مې ځائې کوي کوم چې په قدرتي ډول د مبارزې او کړاوونو نه ازاد دے. ما لکه د يو صوفي غوندې چې د قدرت رازونه ورته څرګند ېږي، ځان د ګلونو او ونو په مېنځ کښې وليدهٔ. څنګه چې زهٔ د کور دروازې ته ورسېدم نو سلمٰی مې په نظر شوه چې د ياسمين د بوټي سيورې ته په بېنچ ناسته وه. دا هغه ځائې وهٔ چېرته چې مونږ يوه هفته وړاندې د هغه شپې په وخت کښې ناست وو چې خدائے پاک زما د خوشحالۍ او خپګان د پېل دپاره خوښه کړې وه. زهٔ چې د هغې خوا له ورسېدم نو هغه نهٔ د خپل ځائې نه وخوزېده او نهٔ ئې ماته څهٔ اووئيل. داسې ښکارېده لکه چې هغې ته خپل شپږم حس زما د راتلو خبر ورکړے وهٔ. کله چې زهٔ د هغې خوا ته کښېناستم نو هغې ما ته د لږ ساعت دپاره په غور وکاتهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ئې یو سوړ اسویلے وکړه. خپل مخ ئې بل طرفته وګرځاوه او اسمان ته ئې وکاته. د لږ ساعت د زړه راکښونکې خاموشۍ نه وروسته، هغې بیا زما طرفته مخ راواړاوه. په ریږدېدونکي لاس ئې زما لاس ونیوه او په کمزوري اواز کښې ئې اووئیل چې "زما ملګریه! ماته وګوره! زما مخ مطالعه کړه! او هغه څه پکښې ولوله کوم چې ته ئې غواړې او زه ئې وئیلے نه شم. زما جانانه. زما وروره ماته وګوره"

ما هغې ته په غور وکاته او اومې لیدل چې هغه سترګې چې یو څو ورځې وړاندې لکه د شونډو خندنۍ وې او لکه د بلبل د وزرو خوزېدلې اوس کوغالو ته ورپرېوتې وې او درد او خپګان پکښې غرېده. د هغې مخ چې د غوړېدونکې زینک په مثال وه. اوس زېړ زبېښلے وه. د هغې خوږې شونډې داسې ښکارېدې لکه خزان چې دوه مړاوې ګلاب په خپل ډنډر پرېښودې وي. د هغې سپینه دنګه نرۍ غاړه مخې ته داسې راتیټه شوې وه لکه چې په سر کښې د موجود غم وزن ئې د زغم نه وتے وه.

ما د سلمې په مخ کښې دا ټول بدلونونه ولیده خو دا زما دپاره داسې وه لکه یوه خغلنده وریځ چې د سپوږمۍ مخ پټ کړي او هغه لا ښکلې کړي. یو داسې نظر چې د داخلي خپګان اظهار کوي. که هر څو مره درد بدلے او د المیو نه ډک وي خو بیا هم د مخ ښائست لا زیاتوي. ولې هغه مخ چې د خاموشۍ په ژبه خپل پټ غمونه نۀ بیانوي که رغونه ئې هر څنګه وي خو ښکلے نۀ ښکاري. پیالې ته تر هغه وخته زمونږ شونډې نۀ پسخېږي تر څو چې مو د رڼښانه ښیښې نه د شرابو رنګ نۀ وي لیدلے

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمې په دغه ماښام د ژوند د خوږو او ترخو نه ډکه د شرابو پیاله ښکاریده. هغه د مشرقي ښځو یوه نمونه وه، څوک چې تر هغه وخته د مور او پلار کور نه پرېږدي تر څو چې نې په خپل ځنځ د خاوند جنغ نهٔ وي ایښودلے، تر هغه وخته د خپلې مور د مینه ناکې غېږې نه نهٔ بېلېږي تر څو چې د غلامۍ په زنځیرونو کښې نهٔ وي تړلې شوې او د خاوند د مور د ناکړدو سره نهٔ وي مخامخ شوې.

ما تر هغه وخته سلمیٰ ته کاتهٔ او د هغې مړاوے روح مې اورېدهٔ چې په ما یو داسې ذهني کیفیت خور شهٔ چې وخت مې ولاړ محسوس کړهٔ او کائنات مې د سترګو نه ورک شهٔ. ما فقط د هغې هغه دوه اوږدې سترګې لیدلې کومو چې ما ته په خیر خیر کاتهٔ او صرف د هغې هغه یخ رپیدونکې لاسونه مې محسوسول کومو چې زما لاس نیولے وهٔ.

زهٔ د خپله خوبه د سلمیٰ د ټیټ اواز په دې خبره رابېدار شوم چې " زما جانانه راځه چې د بوږنوونکې راتلونکې وخت د راتلو نه وړاندې هم په دغه وخت خبرې اترې وکړو. زما پلار هم دغه اوس د هغه سړي د لیدو دپاره لاړهٔ چې تر مرګه پورې به زما د ژوند ملګرے وي. زما پلار چې خدائے پاک زما د هستۍ په غرض غوره کړے وهٔ، به د هغه سړي سره لیدل کتل کوي کوم چې دنیا زما د پاتې ژوند دپاره زما د خاوند په ډول خوښ کړے دے. د دې ښار په زړهٔ کښې به هغه مشر سړے، چې زما د ځوانۍ په وخت کښې ئې زما ملګرتیا کړې ده، د هغه ځوان سړي سره ملاقات کوي، کوم چې به په راتلونکې وخت کښې زما ملګرے

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. نن شپه به دوا ړه کوږني. د واده ښتيه ږدي. دا به څه ناآشنا او اغيزناک وخت وي؛ تېره هفته هم په دې وخت او هم د دې ياسمين د بوټي لاندې مينې په ږومبي ځل زما روح په غېږ کښې ونيوه. په داسې حال کښې چې هم په دغه وخت قسمت لګيا وه. زما د ژوند د قيصې ږومبي تکي ئې د پادري په ماڼۍ کښې ليکڼه. اوس دا وخت زما پلار او زما غوښتونکي زما د واده د ښتې تابيا کوي په داسې حال کښې چې زه ستا روح وينم چې داسې په ناقرارۍ سره زما نه چاپېره چورلي لکه يو تږې مارغه چې د اوبو په يوه داسې چينه پېرونه خوري، چې قهرېدلې ښکاري ورته توپک په لاس ناست وي. دا شپه څومره پياوړې ده! او څومره د رمزنه ډکه ده!"

دا خبرې چې ما واورېدې نو داسې مې محسوس کړه لکه چې د مکملې مايوسۍ تور روح زموږ د مينې په مرۍ په کچه کښې غلې کېدونکې دے. ما هغې ته اووئيل چې "دغه مارغه به تر هغه وخته د دغه چينې دپاسه ګرځي، تر څو چې تندې وژلې نه وي او يا د ښکارې په پنجه کښې ورغلې نه وي"

هغې په خواب کښې اووئيل چې "نه په ما ګرانه! پکار ده چې دا بلبل ژوندے وي او د تيارې د راتلو، د سپرلي د تېرېدو او د دې دنيا د پائې ته رسېدو پورې خپلې سندرې اووائي او تر ابده ئې خوله ونه درېږي. د دې اواز خاموشول نه دي پکار. ځکه چې ده زما زړه له ژوند راوړے دے. د ده ځانګونه بايد مات نه شي ځکه چې د دوي حرکت زما د زړه نه تيارې ليرې کوي"

بيا ما په ګونګوسي اووئيل چې "زما ګرانې سلمى دا مارغه تنده د کاره اوباسي او وېره به ئې مر کړي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سمدستي په رېږدونکو شونډو خواب راکړه چې " د روح تنده د مادي څيزونو د شرابو نه زياته خوندوره ده. همدارنګه د روح وېره د وجود د تحفظ د احساس نه زياته په زړه پورې ده خو زما جانانه دا مې واوره او په غوږ ني واوره چې نن زه د يو داسې نوي ژوند په دروازه کښې ولاړه يم چې ماته ئې هيڅ معلومات نشته. زما مثال د هغه ړوند سړي دے چې د پرېوتو د وېرې لاس تپوي او ځي. زما د پلار دولت زه د غلامانو په بازار ايښودې يم او دې سړي پلورلې يم زه نه هغه پېژنم او نه ورسره مينه لرم خو دا زما دپاره لازمي ده چې د هغه سره مينه کول زده کړم. همدارنګه زما دپاره د هغه اطاعت، خدمت او خوشحاله ساتل حتمي دي. زه به هغه له هر هغه څه ور ګرم، کوم چې يوه کمزورې ښځه يو زورور سړي له ورکولے شي"

"خو زما جانانه! ته اوس هم ښه په جوبن کښې ئې. ته د ژوند په لار چې د ګلونو قالين ورباندې غوړېدلے دے، اوس هم ښه په ازاد مټ ګرځېدے شې. ته اوس هم د زړه په رڼا په دې ګرده نړۍ کښې د ګرځېدو جوګه ئې. ته په خپله خوښه سوچ، خبرې او عمل کولے شې. ته د ژوند په مخ خپل نوم ليکلے شې، ځکه چې سړے ئې. ته د يو بادار(اقا) په ډول ژوند کولے شې ځکه چې ستا د پلار دولت ته د غلامانو په بازار نه ئې ايښودے چې څوک دې وپېرې يا وپلورې. ته د خپلې خوښې د جينۍ سره واده کولے شې او مخکښې د دې نه چې هغه ستا کور ته راشي، هغه په خپل زړه کښې اوسولے شې او بغير د څه مشکل نه ورسره په يو بل باور يقيني کولے شې"

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ساعت خاموشي خوره شوه او بیا سلمی د خپلې خبرې په دوام اووئیل چې "آیا دا هغه وخت راغے چې ما او تا د یو بل نه په دې غرض بېلوي چې ته د سرې دبدبه خپله کړې او زه د ښځې ذمه وارۍ په سر واخلم؟ آیا هم دا وجه ده چې د بلبلو چغار نه راخېژي. د ګل پاڼې هوا تس نس کړې دي او د شرابو پیالې خپل ارزښت دلاسه ورکړے دے؟ آیا د یاسمین د بوټي لاندې، چېرته چې زما او ستا روحونه یو بل ته غاړه وتي وو، د سپوږمۍ په رڼا کښې تېرې کړې زمونږ تولې شپې بېکاره لاړې؟ آیا مونږ د ستورو په لور داسې تېز والوتو چې وزرې موسترې شوې او اوس مخ په ښکته د اوبو د ول (ګرداب) په لور راروان یو. راغورځېږو؟ یا آیا مینه هغه وخت اوده وه. څه وخت چې مونږ له راتله او کله چې راویښه شوه نو مونږ له ئې د سزا راکولو فیصله وکړه؟ یا آیا زمونږ روحونو د شپې نرمه هوا په داسې سیلۍ بدله کړه چې مونږ ئې ټوټې ټوټې کړو او په دې سیمه ئې لکه د ګرد اوشندلو؟ مونږ نه خو د خپلې وعدې خلاف ورزي کړې ده او نه مو شجر ممنوعه څکلې ده نو بیا په څه ګناه کښې د جنت نه ویستلے کېږو؟ مونږ نه خو د بغاوت منصوبه جوړه کړې ده او نه مو عملي کړې ده نو بیا ولې دوزخ ته لېږلے کېږو؟ نه نه هغه لحظې چې مونږ ئې را یوځائې کړي یو د پېړیو نه زیاتې دي او هغه رڼا چې زمونږ روحونه ئې روښانه کړي دي، د تیارې نه زیاته زوروره ده او که توپان مونږ د سمندر په دې شدله سینه جدا کوي نو څپې به مو په بې شوره ساحل باندې بېرته رایوځائې کړي او که دا ژوند مونږ مړه کړي نو مرګ به مو بېرته د یو بل سره غاړه باسي. د ښځې زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وخت یاموسم سره نه بدلېږي. حتی که د تل دپاره مړ هم شي خو چېرې هم ښځې د مېنځه نه ځي د ښځې زړه د هغه پتمي په مثال وي چې د جنګ په مېدان بدل شوے وي چې د ونو د ښخ نه د وتلو، د ونو د سوزېدلو، د تیرو په وینو د رنګېدلو او په زمکه د هډوکو او کوپړو د کرنه وروسته داسې خاموشه غلے او چپ وي لکه چې هېڅ هم نه وي شوي. ځکه چې سپرلے او خزان په خپل خپل وار راځي او خپل خپل کار کوي

"زما جانانه! اوس به مونږ څه کوو. څنګه به بېلېږو او چېرته به لیدل کتل کوو؟ آیا مینه یو داسې ناآشنا مېلمه وګڼو چې ماښام راغے او سحر په خپله مخه لاړه؟ یا داسې وګڼو چې دا محبت یو خوب وه چې په اودو راغے او په ویښه خپل منطقي انجام ته ورسېده؟ آیا مونږ دا هفته د بې هوشۍ یوساعت وګڼو چې وروسته پسې هوش خپل ځائې ته راغے؟ زما جانانه! سر اوچت کړه چې زه درته سم وګورم. شونډې پرانیزه چې زه دې اواز واورم زما سره خبرې وکړه. کله چې دا توپان زمونږ د مینې کشتۍ نسکوره کړي نو ته به ما یاده ساتې؟ ته به د شپې په چپه چپتیا کښې زما د وزرو ښکالو اورې؟ زما روح چې ستا د سر دپاسه ځانګونه وهي نو ته به ئې محسوسوې؟ چې زما روح ستا د سر دپاسه ریږېږي نو ته به ئې اورې؟ زما اسوېلي به اورې؟ زما سیورې چې د ماښام د تروږمۍ سره به راځي او د سباؤن د رڼا سره به ډوبېږي، نو تا ته به ښکاري؟ ما ته اووایه زما جانانه! زما سترګو ته د جادوګرې پلوشې د جوړېدو نه وروسته به ته زما د غوږونو دپاره خوږه سندره او د روح دپاره وزرې جوړېږې؟ ما ته اووایه چې ستا نه به څه جوړېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چې دا تکي واورېدل نو زړه مې نرے شهٔ او هغې ته مې خواب ورکړهٔ چې "زما ګرانې! زهٔ به هغه څهٔ جوړېږم څهٔ چې رانه ته جوړول غواړې"

بیا هغې اووئیل چې "زهٔ غواړم چې تهٔ زما سره داسې مینه وکړې لکه څنګه چې شاعر د خپلو غمژنو فکرونو سره کوي. زهٔ غواړم چې تهٔ ما داسې یاده وساتې لکه یو مسافر چې هغه ولاړ ډنډ یاد ساتي چې د اوبو څښلو په وخت ئې پکښې خپل مخ لیدلے وي. زهٔ غواړم چې تهٔ ما داسې یاده وساتې لکه چې یوه مور هغه اولاد یاد ساتي چې د رڼا د لیدونه وړاندې د دې دنیا نه تللے وي او زهٔ غواړم چې تهٔ ما داسې یاده وساتې لکه یو زړهٔ سواندے بادشاه چې هغه قیدي یاد ساتي کوم چې د بخښنې (معافۍ) د رارسېدو نه وړاندې مړ شوے وي. زهٔ غواړم چې تهٔ زما ملګرے پاتې شې او زهٔ غواړم چې تهٔ زما د پلار سره خپل تلهٔ راتلهٔ جاري وساتې او هغهٔ له په خپله تنهایۍ کښې دلاسه ورکړې ځکه چې زهٔ ډېره زر د هغهٔ نه روانه یم او بیا به د هغهٔ دپاره ناآشنا شم"

ما هغې ته خواب ورکړهٔ چې "تا چې څهٔ اووئیل زهٔ به هم دغسې کوم. د خپل روح نه به ستا د روح دپاره لفافه جوړه کړم. د خپل زړهٔ نه به ستا د ښائست دپاره کور جوړ کړم او خپله سینه به ستا د دردونو په خاطر په ادیره بدله کړم. زهٔ به ستا سره داسې مینه کوم لکه څنګه چې ورشو (وښیانه) د سپرلي سره مینه کوي. ستا په یاد کښې به زما مثال د هغه ګل وي چې د لمر د پلوشو لاندې ژوند کوي. زهٔ به ستا سندرې داسې وایم لکه چې د ګرجو د تلیو اهنګ (پاڼ پېرې) سندرې وائي. زهٔ به ستا د روح ژبه داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورم لکه چې ساحل د شپو قیصه اوري. زهٔ به تا د اسې یاده ساتم څنګه چې یو مسافر خپل وطن، یو وږی سړی خوړه دوډۍ، یو معزول بادشاه د خپلې دبدبې ورځې او یو قېدي د خپلې ازادۍ او ارام وختونه یاد ساتي. زهٔ به تا داسې یاده ساتم لکه چې یو کروندګر ې په درمند کښې د غنمو ګېډۍ یادې ساتي او لکه څنګه چې یو شپونکے شنې ورشوګانې او خوږې ویالې یادې ساتي"

سلمی په درزېدونکي زړهٔ زما خبرې واورېدې او اوئې وئیل چې "سبا له به ربنتیا، د افسانې او د ویښې د خوب شکل ونیسي. کهٔ یو مئین د جانان په ځائې د هغهٔ خیال ته غاړه وځي او یا یو تږے د خوب په چینه خپله تنده ماتوي نو آیا په دې کښې به د اطمینان ګنجائش وي؟"

ما په خواب کښې اووئیل چې "سبا له به تقدیر تا د یوې امن ناکه کورنۍ په مېنځ کښې کښېنوي خو ما به د جنګ او مبارزې دنیا ته واستوي. تهٔ به د یو داسې سړي کور ته لاړه شې د چا قسمت چې هغه ستا د ښائست او عصمت په برکت نېک مرغه کړے دے. په داسې حال کښې چې زهٔ به د وېرې او کړاوونو ژوند ته پاتې شم. تهٔ به د ژوند په دروازه کښې پښه کېږدې او زهٔ به د مرګ په وړهٔ دننه شم. تاته به هر کلے اووئیلے شي او زهٔ به یوازې پاتې شم خو زهٔ به د مرګ په سیمه کښې د مینې او عبادت یادګارونه جوړوم. مینه به زما یوازینۍ تسلي وي. زهٔ به مینه د شرابو غوندې څښم او لکه د جامو (کالیو) به ئې اغوندم. سحر وختي به مې مینه د خوبه پاڅوي او لیرې پټو ته به مې بیائي. د غرمې به مې د ونو سیوري له وړي چېرته چې به زهٔ د مرغیو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ځائې د لمر د تاو نه پټېږم. په ماښام کښې به ما تر لمر پرېوائه پورې په دې غرض ايساروي چې د فطرت د خولې نه د ورځې رنړا ته د "مخه ښه" سندره واورم او په اسمان کښې د ګرځېدونکو وريځو تماشه وکړم. د شپې به راسره مينه غاړه غتې، کېږي او زۀ به د هغه جنتي دنيا په تصور کښې اوده کېږم چېرته چې د مئېنانو او شاعرانو روحونه اوسېږي. د سپرلي په موسم کښې به د مينې سره خنګ په خنګ د ياسمين او چونيا (بنفشي) په ګلونو کښې ګرځم او د زينک په پيالو کښې به د ژمي د موسم پاتې څاڅکي څښم. په اوړي کښې به د وچو وښو د ګېډيونه بالښتونه جوړوم او د شنو وښو نه به د بستر کار اخلم. شين اسمان به مې چت وي او سپوږمۍ اوستورو ته به په غور غور ګورم.

PUKHTO.NET

په خزان کښې به زۀ او مينه د انګورو باغونو ته ځو، هلته به د انګورو د شيرې د چاڼې خوا ته کښېنو او د انګورو د لوخوشوو بېلانځو تماشه به کوو او د مرغيو ېېرته تلونکي سېلونه به مو د سر دپاسه اوړي. په ژمي کښې به د اور په غاړه کښېنو او زړې قيصې او د ليرې ملکونو تاريخونه به بيانوو. په ځوانۍ کښې به مينه زما استاذ وي، په مېنځني عمر کښې به مې پشتي وي او په پيرۍ کښې به مې د زړۀ خوشحالي وي. زما ګرانې سلمٰی! مينه به زما د ژوند تر اخيري وخته زما سره وي او د مرګ نه پس به مونږ خدائے پاک بيا را يوځائې کوي"

دا ټولې خبرې زما د زړۀ نه داسې راوتې لکه د اور لمبې چې د بخارۍ (د دېوال انغرے) نه لمغرې کوي او بيا په ايرو بدلې شي. سلمٰی ژړل او داسې ښکارېده لکه چې اوښکو ئې د شونډو پر ځائې ما له ځواب راکاوۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاله چې مینې وزرې نه وي ور کړې، د ظاهر د ور ښخو نه اخوا الوت نهٔ شي کولے او هغه طلسماتي دنیا نهٔ شي لیدلے چیرته چې په دغه خپګان کښې لړلي خوشحاله وخت کښې زما او سلمیٰ روحونه یو ځائې اوسېدل. هغه څوک چې مینې د مریدۍ دپاره نهٔ وي غوره کړے. د مینې اواز ئې تر غوږ نهٔ رسي. دا داستان د دغه قسمه خلکو دپاره نهٔ دے. حتیٰ که هغوي د دې پاڼوپه معنی پوه هم شي خو بیا هم د دې جوګه کېدے نهٔ شي چې په هغه تتو اشارو ورسي کوموته چې د لفظونو جامه نهٔ ده اغوستولې شوې او د کاغذ په مخ نهٔ دي ثبت شوي خو څهٔ به هغه سړے وي چې د مینې د پیالې د شرابو نه ئې ګوټ نهٔ وي کړے او څهٔ به هغه روح وي چې د هغه ګرجې د روښانه ممبر په وړاندې په احترام نهٔ وي ودرېدلے، د کوم فرش چې د ښځو اونرانو د زړونو اوچت د خوبونو د پوښلي سائبان نه جوړ دے. هغه به څهٔ ګل وي چې په پاڼو ئې د سباؤن پرخه نهٔ وي پرېوتې. هغه به څهٔ ویاله وي چې سمندر ته د تلو نه وړاندې ئې خپله لار ورکه کړې وي.

سلمیٰ خپل مخ د اسمان په لور وګرځاوۀ او ستورو ته ئې په غور غور وکاتهٔ. هغې خپل لاسونه خوارهٔ کړل، سترګې ئې پورته وا شوې او شونډې ئې ورپېدې. د هغې په زېړ مخ د خپګان، بې وسۍ، نا امیدۍ او درد نخښې نخښانې په ډاګه ښکارېدې "اے خدایه! ښځو څهٔ چل کړے دے چې ته وربانديې قهرېدلے ئې؟ هغوي کومه ګناه کړې ده چې تا د دې سزا وړ ګرخولې دي؟ هغوي دې په کوم جرم کښې د دې ابدي سزا سره مخ کړې دي؟! اے خدایه! ته زورور او زهٔ ناتوانه، زهٔ دې ولې په درد اخته کړې یم. تهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوئې هم ئې او په ټول پوزه هم او زما حېثيت د يو وړوکي او کمزوري مخلوق دے چې ستا د تخت په وړاندې تغرېږي تا زۀ ولې د پښو لاندې چقولې يم؟ستا مثال د توپان دے او زۀ داسې يم لکه دوړه. تا زۀ ولې په يخه زمکه راچولې يم؟ ته زورور ئې او زۀ بې وسه. تۀ زما سره ولې په جنګ ئې؟ تۀ پام لرونکے ئې او زۀ احتياطي يمه. تۀ ولې زما په بربادۍ پسې شوے ئې؟ تا د ښځې په زړۀ کښې د مينې ډک زړۀ ايښودے دے نو بيا ئې ولې د مينې په لاس نيست نابود کوې؟ تۀ هغه په خپل ښي لاس را اوچته وې او په کيڼ لاس ئې ژورې ته غورځوې او هغې ته دا پته هم نشته چې دا ولې؟ ته هم د هغې په خولۀ کښې د ژوند ساه پوک وهې او هم ئې په زړۀ کښې د مرګ تخم نولې. هم ورته د خوشحالۍ لاره ګوته کوې او هم ئې د خفګان په سر کښېنائې. تا د هغې په خولۀ کښې د خوشحالۍ سندره ايښودې ده خو شونډې دې ورلۀ د خفګان او ژبه د روحي عذاب په تار ګنډلې ده. تا د خپل رمز په ګوتو د هغې په زخمونو پېۍ ايښودې دي او هم په خپلو لاسو دې د هغې د خوشاليو نه چاپېره د درد وېره خوره کړې ده. د هغې په بستر کښې دې خوشحالي او سکون پټ کړۀ خو خوا ته دې ورته خنداني او وېره ودرول. په خپله خوښه دې د هغې په زړۀ کښې محبت وتښناوۀ او بيا دې د هغې د محبت نه شرم پيدا کړۀ. په خپله خوښه دې هغې ته د تخليق ښائست وښودۀ خو د ښائست سره د هغې مينه يوه هيبتناکه لوړه جوړه شوه. تۀ هغې ته د ژوند اوبۀ د مرګ په پياله کښې او د مرګ زهر د ژوند په کنډولي کښې ورکوې. تۀ هغه په اوښکو پاکوې او هم په دغه اوښکو کښې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ژوند لاهو کوې. اے خدایه! تا د مینې په ګوتو زما سترګې پرانستې او هم په مینه دې ړنده کړم. تا په خپلو شونډو ښکُل کړم او هم په خپلو ګلګو لاسونو دې ووهلم. تا زما په زړهٔ کښې سپین ګلاب کرلے دے خو چاپېره دې ترې د ازغیو شپول کړے دے. تا زما موجوده مهال د یو داسې ځوان سره تړلے دے چې زهٔ ورسره مینه لرم خو زما ژوند دې د یو داسې سړي سره غوټه کړے دے چې د هغهٔ وجود زما دپاره ناآشنا دے نو اے خدایه! تهٔ اوس دومره توان راکړه چې په دې سخت امتحان کښې پاتې رانهٔ شم او تر مرګه پورې ربښتینې او سپېڅلې پاتې شم. اے خدایه! تهٔ چې څهٔ غوارې هغه کېږي.

خاموشي په یو جوړ خوره وه. سلمی ښکته کاتهٔ، زېړه او ناتوانه ښکارېده. د هغې لاسونه ښکته راپرېوتل او سر ئې مخې خوا ته راکوږ شهٔ او ماته داسې ښکاره شوه لکه توپان چې د ونې یو ښاخ رامات کړي او د وچېدو او بالاخره ببخې ختمېدو دپاره په زمکه پرېوځي.

ما د هغې یخ لاس ونیوهٔ او ښکل مې کړهٔ خو کله چې مې هغې له د دلاسې ورکولو نیت وکړهٔ نو د هغې نه زیات مې خپل ځان د داډ محتاج محسوس کړهٔ. زهٔ زمونږ د بدې ورځې په سوچ او د خپل زړهٔ د درزا په شور کښې غلے پاتې شوم. د دې نه پس نهٔ ما څهٔ اووئیل او نهٔ هغې.

د حده وتے عذاب تل ګونګے وي او ځکه مونږ غلي کښېناستو. داسې کاڼي رانه جوړ شو لکه د ماربلو ستنې چې د زلزلې د شګو لاندې پټې شي. نهٔ ما هغه اورېدل غوښتل او نهٔ هغې زهٔ. ځکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وۀ او مونږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختـه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د مومبتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندې وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي هسک سپېدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د هر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه درد پېدلي غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نۀ لري هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ) وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ

مونږ راپاځېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اووئيل خو مينه او نااميدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو ارواګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وۀ او مونږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د موم‌بتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندې وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي. هسک سپيدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي. هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د ډېر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه درد بدلې غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نه لري. هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ) وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ

مونږ راپاڅېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اووئيل خو مينه او نااميدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو اروا ګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د غاړو نه په خپلو ګوتو خپلې وزرې تاوهلې، يوې ژړل او بلې پټ پټ خندل.

کله چې ما د سلمئ لاس ونيوهٔ او خپلو شونډو له مې يوړهٔ نو هغه ماته رانژدې شوه او زما تندے ئې ښکل کړهٔ. بيا د لرګي په ښېنچ ورپرېوته، هغې سترګې پټې کړې او د ځان سره ئې په ټيټ اواز اووئيل چې "اے لويه خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پېوند کړه".

ما چې سلمئ په باغ کښې پرېښوده نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې زما په حسونو باندې داسې پرده خوره شوې وي لکه چې د يو لوئې ډنډ مخ په لړه کښې پټ وي.

د ونو ښائست د سپوږمۍ رڼا، ژوره خاموشي زما خواته هر څيز خوفناک او بدرنګه ښکارېدهٔ. هغه رښتينې رڼا چې ما ته ئې د کائناتو حسن او معجزه راښودلې وه. داور په يو داسې شغله بدله شوه چې زما زړهٔ ئې داغ کړهٔ او د هغه ابدي ساز نه چې زهٔ ئې د اورېدو بلد وم. يو داسې شور جوړ شهٔ چې د زمرې د غړمبا نه زيات وېرونکے وهٔ.

زهٔ خپلې کوټې ته راورسېدم او لکه د ښکارې ويشتلې ژوبلې مرغۍ په خپل کټ کښې پرېوتم. په ذهن کښې مې د سلمئ دا تکې ګرځېدل چې "اے خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پېوند کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د تخت په وړاندې

نن سبا د وادهٔ نه داسې توقې جوړې شوې دي چې بندوبست ئې د ځوانانو او د هغوي د مور او پلار په لاس کښې دے. په زياتو هېوادونو کښې د ځوانانو لاس برپاتې شي او مور او پلار پاتې راشي. ښځې ذات ته د تجارت د مال په نظر کتلے شي چې پلورل کېږي او د يو کور نه بل کور ته وړلے شي. د وخت د تېرېدو سره د هغې ښائست ختم شي او په يو تيارهٔ ګوټ کښې لکه د فرنيچر د يو زوړ توکي وغورځولے شي

جديد تمدن ښځې له يو څهٔ پوهه ورکړې ده خو د نارينهٔ او د وړستر ګتوب د کبله ئې د هغې درد لا زيات کړے دے. د پرون ښځه يوه خوشحاله مېرمن وه خو د نن ښځهٔ يوه غمژنه معشوقه (Mistress) ده. په تېر وخت کښې هغه په پټو سترګو په رڼا کښې ګرځېده او اوس په غړېدلو سترګو په تيارهٔ کښې ګرځي. هغه په خپله بې سوادئ کښې ښائسته، په سادګئ کښې سپېڅلې او د خپلې کمزورئ باوجود زوروره وه. نن هغه خپلې زيرکئ بدرنګه او خپلې پوهې سطحې او بې زړهٔ کړې ده. داسې ورځ به هم چېرې راشي چې په ښځه کښې ښائست، پوهه، زيرکي او سپېڅلتيا، د وجود کمزوري او د روح زوروړتيا په ګډه وجود ولري!

زهٔ په هغه خلکو کښې شمار يم څوک چې دا عقيده لري چې روحاني وده د انساني ژوند د تګ لاره ده خو تکامل ته رسېدل ئې د قلارۍ او زړهٔ چاودون کار دے. کهٔ چېرې ښځه يو خوا مخ په بره

(c) ketabton.com: The Digital Library

خې او بل خوا مخ په ښکته راغور ځېږي نو د دې وجه دا ده چې چېرته هم د غرۀ سرته شئ له لاړ تلې وي نو هلته د غلو کمینګاهونه او د شرمښانو تاتوبې هم ارو مرو موجود وي.

دا ناآشنا نسل د بېدارۍ او خوب تر منځ ژوند کوي. د دۀ په لاس کښې د تېر وخت خاوره هم ده او د راتلونکي وخت تخم هم خو بیا هم په هر ښار کښې مونږ یوه ښځه نیمه داسې وینو چې د راتلونکي وخت نمونه ورته وئیلے شو.

د بېروت په ښار کښې سلمیٰ کرامې د راتلونکي وخت د مشرقي ښځو یوه نمونه وه خو د نورو ډېرو هغه کسانو غوندې، څوک چې د خپل وخت نه وړاندې پېدا وي، هغه هم د موجوده وخت ښکار شوه او د مېدان بایللو خلکو په ډله کښې داسې روانه شوه لکه د دریاب څپه چې ګل د خپل ډنډر نه وشوکوي او لاهو ئې کړي.

منصور او سلمیٰ وادۀ وکړۀ او د ښار په هغه خائې کښې په یوه ښکلې بنګله کښې دېره شو چېرته چې ټول شتمن او د حېثیت خاوندان اوسېږي. فارس افندي د خپل خوشي کور په باغ او بڼ کښې داسې یوازې پاتې شۀ لکه چې یو شپونکے د خپل کنډک په منځ کښې یوازې ژوند تېروي.

د وادۀ ورځې او خوشحاله شپې تېرې شوې خو هنې مون د خپګان د ترخو وختونو یادونه داسې پرېښودل لکه چې جنګ په مېدان کښې کوپړۍ او مړۀ هډوکي پرېږدي. د مشرقي ودونو دستورې د ځوانانو او پېغلو زړونه دې موقعې ته پسخوي خو د وادۀ پائې شاید دغه زړونه لکه د ژرندې د پل د سمندر ببخ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغور ځوي. د دوي د غه خوشحالي د پښو د هغه خاپونو په مثال وي چې د شګو دپاسه جوړ شوي وي او صرف تر هغه وخته موجود وي تر څو چې څپو وران کړي نه وي

سپرلے تېر شۀ او همدارنګه اوړے او منے هم ورپسې واوړېدل خو زما مينه د سلمٰی سره ورځ په ورځ زياتېده. عن چې په يو بې زبانه عبارت بدله شوه او يو داسې احساس ترې جوړ شۀ کوم چې يو يتيم په جنت کښې د خپلې مور د روح په حواله لري. زما د ارمان نه يو روند خپګان جوړ شۀ چې د خپل ځان نه اخوا ورته نور هېڅ هم په نظر نۀ راتلۀ او هغه جذبه چې زما د سترګو نه به ئې اوښکې راکښلې، په يوه داسې سرګردانی بدله شوه چې زما د زړۀ وينې ئې څښلې او زما د محبت اسوېلے د سلمٰی او د هغې د خاوند دپاره د راحتونو په دعا بدل شۀ. زما اميدونه او دعاګانې بې ځايه وې ځکه چې د سلمٰی غمژنې يو داخلي رنځ وۀ چې علاج ئې صرف مرګ کولے شۀ

منصور داسې سړے وۀ چې د ژوند هره عياشي ئې په اسانه کولے شوه خو بيا هم هغه قانع نۀ وۀ او په بوده پسې وۀ. د سلمٰی سره د وادۀ نه وروسته هغۀ د هغې د پلار تنهايی ته هېڅ توجه ورنۀ کړه او د هغۀ د دولت د ميراث حاصلولو دپاره د هغۀ مرګ ته لېواله وۀ

د منصور کردار د هغۀ د تږۀ کرېدار ته ورته وۀ. په دواړو کښې بس دومره قدرې فرق وۀ چې پادري چې څۀ غوښتل هغه ئې د مذهبي قبا او د غاړې د طلايي صليب لاندې په پټه حاصل کړل. په داسې حال کښې چې ورارۀ ئې هر څۀ په ډاګه وکړل. پادري په

PUKHTO.NET

(c) ketabton.com: The Digital Library

سحر کېښې ګرجې ته تلو او پاتې ورځ ئې د کوندو، يتيمانو او ساده خلکو په لوټلو کښې تېرولـه خو منصور ورځې د جنسي تندې د ماتولو په لټون کښې تېرولې. د اتوار په ورځ پادري د انجيل مقدس تبليغ کاوۀ خو په نورو ورځو کښې ئې خپل ژوند په عملي توګه د دغه تبليغ مطابق نۀ تېراوۀ او د خواوشا علاقې په سياسي سازشونو کښې به بوخت وۀ او منصور د خپل ترۀ د لوړ مقام په استفاده هر هغه چاته د سياسي ګټې رسولو دنده کوله چا چې مناسب رشوت ورکولے شۀ.

پادري هغه غل وۀ چې د شپې په تيارۀ کښې ئې خان پټ کړے وۀ حال دا چې منصور هغه ټګ وۀ چې د ورځې په رڼا کښې هسکه غاړه ګرځېدۀ. دا يو حقيقت دے چې مشرقي قومونه هم په دغسې شرمښانو او قصابانو باور کوي. حوک چې د خپل وږستر ګتوب د کبله د هغوي هېوادونه تباه کوي او کونډيان ئې په بې دردئ سره چقوي.

زۀ دا پانې د غريبو قومونو د غدارانو په تذکره ولې ډکوم. زۀ دا خائې د هغۀ غمژنې ښځې قيصې له ولې نۀ ورکوم چې زړۀ ئې مات شوے وۀ؟ زۀ مظلوم خلک ولې ژاړم. خپلې اوښکې د هغه کمزورې ښځې په ياد کښې ولې نۀ تويوم. د چا ژوند چې د مرګ لاس تروړلے دے؟

خو زما خوږو لوستونکو! ولې تاسو ته پته نشته چې دغسې ښځه د هغه قوم په مثال وي چې پادريانو او واکدارانو په خپله پنجه کښې نيولې وي؟ تاسو په دې يقين نۀ ساتئ چې هغه نيمګړې مينه کومه چې يوه ښځه قبر ته راکاږي، د هغه نااميدئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مثال ده چې د زمکې په خلکو کښې نفوذ کوي؟ د يو قوم د پاره د يوې ښځې اهميت هم دومره دے. څومره چې د ډېوې د پاره د رڼا بللے شي. کۀ چېرې په ډېوه کښې تېل کم وي نو آيا رڼا به ئې تته نۀ وي؟

منے تېر شۀ او ژمي ته د لار پاکولو د پاره سيلۍ د ونو زېړې پاڼې والوزولې او بالاخره ژمے د خپلو نعرو سورو سره راورسېدۀ. زۀ لا هغسې د بېروت په ښار کښې پروت وم. د خپلو هغه خوبونو نه سېوا راسره نور هېڅوک نۀ وو کومو چې به زما روح اسمان ته خېژاوۀ او بيا به ئې د زمکې په سينه کښې ژور ښخاوۀ.

دردمند روح په تنهايۍ کښې يو څۀ ارام مومي او نور خلک د تنهايۍ نه داسې ويرېږي لکه زخمي هوسۍ چې د رمې نه بېله شي او تر هغې په غار کښې اوسي تر څو چې روغه يا مړه شي.

يوه ورځ ماته پته ولګېده چې فارس افندي ناروغه دے. زۀ د خپل تنها کور نه د هغۀ کور ته روان شوم. دا ځل د بګيو د کړپ کړوپ نه د ځان ژغورلو په خاطر زۀ په يوه نوې شاړه لار، چې د زېتون د ونو په مېنځ کښې تللې وه، لاړم.

زۀ چې د دې بوډا سړي کور ته ورغلم نو هغه په کټ کښې رنګ الوتے بې مجاله پروت وۀ. د هغۀ سترګې کوغالو ته داسې ورېږېوتې وې لکه دوه ژورې تيارۀ سيمې چې د درد مغلو وهلې وي. هغه مسکا چې د هغۀ د مخ نور وۀ د درد او زړۀ چاودون په موتي کښې ورغلې وه او د هغۀ د نرمو لاسونو هډوکي داسې وو لکه د سيلۍ د توپان په وړاندې رپېدونکي لوڅ ښاخونه. زۀ چې د هغۀ خواله ورغلم او د روغ جوړ تپوس مې ترې وکړۀ نو هغۀ خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مخ ماته را وګرځاوه، په رپېدونکو شونډو ئې مسکا خوره شوه او په ټيټ اواز ئې اووئيل چې "زويه! دغه بلې کوټې ته لاړ شه، سلمیٰ له دلاسه ورکړه او رائې وله چې زما د کټ په څنګ کښې کښېنې"

زه چې پېوست کوټې ته ورغلم نو سلمیٰ په يو ديوان ملاسته وه په لاسونو ئې سر پټ کړے وه او مخ ئې د دې دپاره په بالښت کښې دننه کړے وه چې پلار ئې اواز وانه وري. زه ورو ورو خواله ورغلم او د هغې نوم مې په داسې اواز کښې واخسته چې د ګونګوسې نه زيات اسوېلي ته نزدې وه. هغه داسې په ويره راپورته شوه لکه په يو خوفناک خوب کښې چې ئې خلل راغلے وي. کښېناسته او ماته ئې داسې په يو جوړ وکاته لکه چې په زړه کښې ئې دا شک ګرځېده چې زه ژوندے وجود يم او که اروا. د هغه ژورې خاموشئ نه وروسته چې مونږ دواړه ئې د يادونو په وزرو هغه وخت له يوړو کله چې مونږ د مينې په شرابو نشه وو. سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې او اوئې وئيل چې "ته ګوره، وخت مونږ څنګه بدل کړي يو! ته ګوره وخت څنګه زمونږ د ژوند لارې بدلې کړې دي او مونږ ئې په دې کنډرو باندې پرېښي يو. هم په دې ځائې کښې سپرلي مونږ د مينې په تار تړلي وو او نن ئې هم دلته د مرګ د تخت په وړاندې يو ځائې کښېنودي يو. هغه سپرلي ښکلي وو او دا ژمے څومره بدرنګه دے."

د دې وېنا سره هغې بيا خپل مخ په لاسونو پټ کړه. داسې ښکارېده لکه چې د تېر وخت د هغه منظر نه ښترګې پټوي کوم چې د هغې مخې ته ولاړ وه. ما د هغې په سر لاس کېښودۀ او ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې اووئيل چې" راځه سلمیٰ راځه چې د دې توپان په وړاندې لکه د کوټلو منارو کلک ودرېږو. راځه چې لکه د نرانو سپايانو په ويښتلې سينه د دښمن د وسلې مقابله وکړو. که چېرې ووژلے شو نو شهيدان به شو او که چېرې دا جنګ مو وګاټه نو د اتلانو ژوند به بيا مومو. په خاموشۍ کښې د پناه اخستو نه دا غوره ده چې سړے د لارې د خنډونو او ستونځو مقابله په نره وکړي. هغه پتنګ چې د ډيوې نه تاوېږي او مړ شي د هغه موږک نه ښه دے چې په تيارۀ سوړه کښې ژوند کوي. راځه سلمیٰ چې په دې شډله لار د زړۀ د تله روان شو او خپلې سترګې په دې غرض د اسمان په لور ونيسو چې په تړو او جاړو کښې کوېږي، او ماران نۀ وينو. که چېرې وېره مو په نيمه لار کښې ودروي نو د شپې اوازونه به پېغور راکوي خو که چېرې په نره د غرۀ سر ته ورسو نو د جنتي روحونو سره به د خوشحالۍ او برې په سندرو کښې شريک شو.
سلمیٰ خپګان مۀ کوه، اوښکې وچې کړه او د مخ نه دې د خواشينۍ پرده لېرې کړه او راپاځه چې ورشو او ستا د پلار د کټ څنګ ته کښېنو، ځکه چې د هغۀ ژوند ستا په ژوند تکيه لري او که د رنځ څۀ دارو ئې شته نو هغه ستا خندا ده".
هغې ماته په زړۀ سواندي او مينه ناک نظر وکاتۀ او اوئې وئيل چې "آيا تۀ ماته د لاسه راکوې په داسې حال کښې چې تا ته پخپله د ډاډګېرنې ضرورت دے. آيا يو وږے سړے خپله ډوډۍ بل وږي له ورکولے شي. يا ايا يو رنځور خپل هغه دارو بل رنځور له ورکولے شي په کومو چې هغه پخپله ژوندے وي" هغه راپاڅېده او په زوړند سر زما سره د دغه مشر سړي کوټې ته لاړه. مونږ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د کټ په څنګ کښې کښېناستو. د دې دپاره چې د پلار نظر وربانديې خوږ شي. سلمیٰ خان مسکی مسکی کړهٔ د هغې پلار هم دا غوښتهٔ چې هغې ته نسبتاً ښهٔ او قوي په نظر راشي خو بیا هم پلار او لور د یو بل د درد نه خبر وو او د یو بل بې اوازه اسویلي ئې اوربدل. هغوي دواړه دوه داسې مساوي قوتونه وو چې یو بل ئې په چپه خولهٔ د مېنځه وړهٔ. د پلار زړهٔ د خپلې لور د غمه شین وهٔ، هغوي دوه هغه پاک روحونه وو چې په مینه او مرګ یو بل ته غاړه وتل. یو روان وهٔ او بل د غمه سرګردان وهٔ او زهٔ پخپله د خپل ناقلاره زړهٔ سره د هغوي په مېنځ کښې ولاړ وم. مونږ درې کسان وو چې تقدیر را یو ځائې کړي هم وو او اوړهٔ اوړهٔ کړي هم. یو دغه مشر سړے وهٔ چې مثال ئې د سېلاب وړې انګڼ وهٔ، یوه دغه ځوانه ښځه وه چې د یو داسې زینګ په مثال وه چې سر ئې په تېرهٔ لور رېبلے شوے وهٔ او بل دا ځوان سړے چې د یو داسې نازک نوي راختلي بوټي په مثال وهٔ چې د واورو د لاسه راتیټ شوے وي. په اصل کښې مونږ ټول د تقدیر په لاس کښې د لوبو ګوډاګي وو.

فارس افندي ورو ورو وخوزېدهٔ، خپل ناتوانه لاسونه ئې د سلمیٰ په لور اوږدهٔ کړل او په مینه ناک او نرم اواز ئې اووئیل چې " ما ښهٔ پوره ژوند کړے دے او د ژوند د موسمونو د مېوو نه مې خوند اخستے دے. ما د ژوند ټولې مرحلې د فکري هم آهنګۍ سره تېرې کړې دي. کله چې تهٔ د درېو کالو وې نو ستا مور مړه شوه او تهٔ ئې زما په غولي کښې یوه قیمتي خزانه پرېښودې. تهٔ ورو ورو زما د نظر لاندې لوئېدې او په مخ کښې دې د مور د کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورو اثار داسې رابښکاره کېدل لکه چې د اوبو په ډنډ کښې ستورې ښکارې. ستا کردار، ذهانت او ښائست حتئ چې د خبرو او ناستې پاستې انداز هم مور ته تللې دے. ته زما د ژوند بوازینې تسلي وې ځکه چې ستا په کردار او ګفتار کښې د مور عکس وه. زه اوس بوډا شوے یم او زما دپاره صرف یو ځائې پاتې دے چې هغه د مرګ د نرمو وزرو د مېنځ نه عبارت دے. زما خوږې لورې! خپه کېږه مه. ما له مرګ دومره مهلت راکړه چې ته مې د یوې وادۀ شوې ښځې په رنګ کښې ولېدې، خوشحاله اوسه ځکه چې زه به د مرګ نه پس هم ستا په شکل کښې ژوند یم. زه کۀ نن ستا نه بېل شم نو دا به د سبا یا بل سبا په نسبت څۀ خاص فرق نۀ اچوي، ځکه چې زمونږ د ژوند ورځې لکه د خزان د پاڼو غوندې روانې دي، ختمېږي زما د مرګ ساعت ډېر په تېزئ راروان دے او زما روح دې ته لېواله دے چې ستا د مور د روح سره یو ځائې شي"

هغۀ چې کله په مینه او خوږ انداز کښې دا خبرې کولې نو مخ ئې روڼ وه. بیا ئې لاس د بالښت لاندې دننه کړه او یو تصویر ئې راواخست چې د سرو زرو په چوکاټ کښې بند وه. دې وړوکي تصویر ته ئې کتل او اوئې وئیل چې" راشه سلمیٰ راشه خپله مور په دې تصویر کښې اووینه!"

سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې. ډېر ساعت په خیر خیر د کتلو نه وروسته ئې دغه تصویر بیا بیا ښکل کړه او چغې ئې کړې" اے زما ګرانې مورې، اے مورې!" بیا هغې خپلې رېپدونکې شونډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تصویر داسې ښکېښو دې لکه چې خپل روح ئې ورته وراړول غوښتل

"مور" د انسان په شونډو د ټولو نه ښکلے تکے ده او "اے موري" د ټولو نه ښکلے غږ دے. دا داسې تکے دے چې د مينې او اميد نه ډک دے، خوږ دے، زړه سواندے دے او د زړه له تله راخيژي. "مور" هر هر ځۀ دي هغه په غم کښې تسلي ده، په خپګان کښې اميد دے او په ناتوانۍ کښې توان دے. هغه د مينې، شفقت، خواخوږۍ، همدردۍ او بخښنې سرچينه ده. څوک چې بې موره شي هغه د هغه پاک روح نه محروم شي چې هغه په تواتر سره خوشحاله ساتي او په ښغه لاړ ئې بيايي

په دې دنيا کښې هر يو څيز د مور غوښتنه کوي. لمر د زمکې مور دے چې دې ته د تودوخې خوراک ورکوي او تر هغه وختنه د کائنات نه نۀ بهر کېږي، تر څو چې ئې دا د سمندر په سندرو ، د مرغيو او چينو په ثناء اوده کړې نۀ وي او دا زمکه د ونو او ګلونو مور ده. دا هغوي پېدا کوي. پالنه ئې کوي او بيا ئې د ټي نه پرېکوي. ونې او ګلونه بيا په خپل وار د خپلو مېوو او تخمونو مېندې جوړېږي او هغه مور چې د موجوداتو اصلي نمونه ده، ابدي روح دے چې د ښائست او مينې نه ډک دے

د سلمٰی مور د هغې د خپارو په وخت کښې مړه وه نو ځکه ورسره هغه بلده نۀ وه خو چې کله ئې تصوير وليدۀ نو چغې ئې کړې چې "اے موري!" دا تکے " مور" زمونږ په زړونو کښې پټ وي خو چې کله ودرد هېږو يا خوشحاله شو نو زمونږ شونډو له داسې راشي لکه د ګلاب د زړۀ نه چې خوشبوئي رابهر کېږي او د پاکې او لوګړنې هوا سره ګډېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی د مور تصویر ته په ځیر ځیر کاته او د پلار د کټ په څنګ کښې د راپرېوتو تر وخته پورې ئې بیا بیا ښکلاوه.

دې بوډا سرې خپل دواړه لاسونه د هغې په سر کېښودل او اوئې وئیل چې "زما لورې! ما تا ته د کاغذ په مخ ستا د مور تصویر وښودهٔ. اوس زهٔ غواړم چې تا ته د هغې خبرې واوروم".

هغې خپل سر داسې راپورته کړهٔ لکه د مرغۍ بچې چې په ځاله کې د مور د وزرو په محسوسولو سرونه را اوچتوي او هغهٔ ته متوجه شوه.

فارس افندي اووئیل چې "تهٔ دې د مور په خوا پورې وې چې د هغې پلار مړ شهٔ، هغې ډېر وژړل او کریکې ئې ووهلې خو بیا هم عقلمنده او صبرناکه وه څنګه چې ئې پلار ښخ شهٔ نو هغه هم په دې کوټه کښې زما خواته کښېناسته. زما لاس ئې ونیوهٔ او اوئې وئیل چې "فارسه! زما پلار مړ شهٔ او اوس په دې دنیا کښې تهٔ زما یوازینۍ تسلي پاتې ئې. د زړهٔ محبتونه داسې تقسیم وي لکه د نښتر د ونې ښاخونه. کهٔ چېرې د دې ونې یو ښاخ پرېوځي نو زیان ورته رسي خو بېخي د مېنځه نهٔ ځي. دا ونه بیا خپل ټول خوراک دغه بل پاتې ښاخ ته ورکوي. تر څو چې ښهٔ وده وکړي او دغه خالي ځائې ډک کړي. دا هغه خبرې وې چې ستا مور ماته د خپل پلار په مرګ کړې وې او کله چې مرګ زما وجود د خپل ارام ځائې ته یوسي او روح مې خدائے ته وسپاري نو تهٔ هم دغسې اووایه".

سلمی په مات زړهٔ په ژړا کښې ځواب ورکړهٔ چې "کله چې زما د مور پلار مړ شهٔ نو تهٔ د هغهٔ پر ځائې ودرېدې خو کله چې تهٔ لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، نوستا پر ځائي به څوک ودريږي؟ هغه د يو ربښتيني او مينه ناک خاوند په اسره پاتې شوه. د هغې د تسلې، دپاره د هغې ماشومه لور موجوده وه خوته چې لاړ شي نو زما د تسلي دپاره به څۀ پاتې شي؟ ته زما مور هم وې، پلار هم او د ځواني ملګرے هم"

د دې وېنا سره هغې ماته مخ راوګرځاوۀ. زما د جامو پلو ئې ونيوۀ او اوئې وئيل چې "دا هغه يوازينے سړے دے چې ستا د تللو نه وروسته زما دوست ثابتېدے شۀ خو چې هغه پخپله په بده ورځ دے نو ما له به څۀ تسلي راکړي. يو مات زړۀ په يو نااميده روح کښې څنګه ډاډ موندلے شي. نۀ خو يوې غمژنې ښځې ته د خپل ګاونډي په غمژنې، ارام راځي او نۀ يوه مرغۍ په ماتو ځانګونو الوت کولے شي. دے زما د روح دوست دے خو ما د وړاندې نه د دۀ په سر يو دروند پېټے اېښودے دے او په خپلو اوښکو مې د دۀ سترګې داسې رنځورې کړې دي چې بې له تيارې ورته نور هيڅ هم په نظر نۀ راځي. دے زما داسې ورور دے چې زۀ ورسره د زړۀ له تله مينه لرم خو دے هم لکه د نورو ورونو زما سره صرف زما په دردونو کښې شريکېدے شي او زما په اوښکو تويولو کښې زما سره لاس کولے شي".

د سلمٰی دا تکي زما په زړۀ لکه د تورې ولګېدل او ما داسې محسوسه کړه لکه چې نور زغم به اونۀ کړے شم. دغه مشر سړي د هغې خبرې په مړ زړۀ اورېدې او داسې ربښدۀ لکه د ډېوې رڼا چې د سيلۍ په وړاندې ربښړي. بيا هغۀ خپل لاس خوارۀ کړل او اوئې وئيل چې "زما لورې! پرېږده چې ساه مې په قلاره وخېژي. ما د دې پنجرې سيخونه مات کړي دي. ما مۀ منع کوه، پرېږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې والوځم، ځکه چې ستا مور ما ځان ته راغواړي. اسمان شين دے، سمندر خاموشه دے او کشتي تګ ته تياره ده. دا سفر مهٔ ځنډوه. پرېږده چې زما وجود د هغه چا سره ارام وکړي ځوک چې په ارام دي. پرېږده چې زما خوب پائي ته ورسي او روح مې د سباؤن سره يو ځائې رابېدار شي. پرېږده چې ستا روح زما روح ته ورترغاړه وځي او ما له د اميد مچه (بوسه) راکړي. پرېږده چې زما په وجود د غم او تريخوالي يو ځاځکے هم پرې نهٔ وځي. ګڼې نو ګلونه او واښهٔ به د زمکې نه خپل خوراک اخستل پرېږدي. زما په لاس د غم اوښکې مهٔ څڅوه ځکه چې د دې نه به زما په قبر ازغي راوخېژي. زما په تندي د غم کرښې مهٔ راکاږه، ځکه چې دا روانه هوا به ئې ولولي او وبښيانې ته به زما د هډوکو د دوړې دوړلو نه انکار وکړي. زما لورې! ما په ژوند هم ستاسره مينه کړې ده او په مرګ به ئې هم کوم. زما روح به تل ستا څارنه کوي او تا به په حفاظت کښې ساتي"

بيا فارس افندي ما ته په نيم کښو سترګو وکاتهٔ او اوئې وئيل چې "زما زويه! د سلمیٰ داسې سکه ورور جوړ شه لکه چې ستا پلار زما ورور وهٔ. د ضرورت په وخت کښې د هغې مرسته ملګرتيا کوه او هغه مهٔ پرېږده چې وير وکړي ځکه چې په مړي وير کول پخپله يو ناخوښه کار دے. د هغې د غم غلطولو دپاره هغې ته بيا بيا زړهٔ خوشحالوونکې قيصې کوه او د ژوند سندرې ورته وايه. ما خپل پلار ته وريادوه. د هغهٔ نه غوښتنه کوه چې زمونږ د ځواني قيصې درته کوي او دا ورته وايه چې ما د ژوند په اخيري وخت کښې د هغهٔ د زوي په شکل کښې د هغهٔ سره مينه کوله".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي خوره شوه او د دغه مشر سړي په مخ ما ته د مرګ زېړوالے په نظر راغے. بیا هغهٔ سترګې راپورته کړې موږ ته ئې وکاتهٔ او په ګونګوسي کښې ئې اووئیل چې "ډاکټر مهٔ راغواړئ ځکه چې کېدے شي چې هغه د خپلو دارو په ذریعه په دې بندي خانه کښې زما سزا نوره هم زیاته کړي. د غلامۍ ورځې لاړې او زما روح د اسمانونو د ازادۍ په لټه کښې دے. پادري هم زما کټ له مهٔ راولئ ځکه چې کهٔ زهٔ ګناهګار یم نو د هغهٔ دم درهه ما بچ کولے نهٔ شي. لکه څنګه چې د ستورو ماهر د ستورو لاز نهٔ شي بدلولے دغسې د بنده خوښه هم د خدائے رضا په بله نهٔ شي اړولے خو زما د مرګ نه وروسته ډاکټر او پادري پرېږدئ چې خپله خپله خوښه وکړي ځکه چې دغه وخت هغوي د منزل په لور زما د بېړۍ په تګ کښې هېڅ خلل نهٔ شي اچولے"!

په نیمه شپه کښې فارس افندي خپلې سترګې په اخیري ځل وغړولې او سلمٰی چې د هغهٔ د کټ سرته ولاړه وه، ته ئې په یو جوړ وکاتهٔ. هغهٔ د څهٔ وئیلو هڅهٔ کوله خو نهٔ ئې شو وئیلے ځکه چې مرګ ئې اواز کښېنولے وهٔ خو اخیر ډېر په ګرانه ئې اووئیل چې "شپه تېره شوه..... اے سلمٰی..... اے..... اے سلمٰی بیا هغهٔ خپل سر بل طرف ته واړاوهٔ، مخ ئې سپین شهٔ او څنګه چې ئې اخیري سلګۍ کړه نو ما ئې مخ خندنے ولیدهٔ.

سلمٰی د خپل پلار لاس ونیوهٔ، هغه یخ وهٔ، بیا هغې خپل سر راپورته کړهٔ او د هغهٔ مخ ته ئې وکاتهٔ. د هغهٔ مخ د مرګ په نقاب پټ وهٔ. سلمٰی داسې سکتې ونیوه چې نهٔ ئې اوښکې تو ئې کړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نۀ ئې اسويلې له خولې لاړل او نۀ د خپل ځائې نه وخوزېده. د لږ ساعت دپاره هغې هغۀ ته لکه د بت په ولاړو سترګو کاتۀ. بيا دومره راتيته شوه چې تندے ئې زمکې ته ورسېدۀ او اوئې وئيل " اے خدايه! په مونږ رحم وکړه او زمونږ مات ځانګونه پېوند کړه".

فارس افندي مړ شۀ، د هغۀ روح د ابديت ځولۍ له ورسېدۀ او وجود ئې زمکې ته ستون شۀ. منصور د هغۀ په دولت غړے واچاوۀ او سلمیٰ د ټول عمر دپاره بندي شوه- داسې ژوند چې د درد اوغم نه ډک وۀ.

زۀ په حسرتونو او خيال پلونو کښې ورک وم. ورځې او شپې رابانديې داسې راغوټه کېدې لکه عقاب چې خپل ښکار بسمې بسمې کوي. ډېر ځله ما هځه وکړه چې خپل ځان د پخوانو نسلونو د کتابونو او اسماني صحيفو په مطالعه کښې بوخت وساتم او خپله بدبختي هېره کړم خو دا داسې وه لکه سړے چې اور په تېلو وژني ځکه چې د تېر وخت په کاروان کښې د ليدلو دپاره د الميې او د اورېدلو دپاره د وير او ژړا نه اخوا نور هېڅ هم نۀ وو. زما دپاره د مذهبي سندرونه زيات د Job کتاب (د بائبل يو کتاب) زړۀ راکښونکے وۀ او د Jeremiah (د بائبل يو کتاب) مرثيې مې د سليمان د سندرې نه زياتې خوښې وې. د مغربي ليکوالو د ټولو ډرامو نه مې هملټ (Hamlet) زيات زړۀ ته نزدې وۀ. هم دغسې نااميدي زمونږ نظر کمزورے کوي او غوږونه مو ټپوي. مونږ ته کۀ څۀ په نظر راځي نو هغه د تباهۍ منظر وي او کۀ څۀ اورو نو هغه زمونږ دپارېدلو زړونو درزا وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عیسیٰ او عشتار ترمېنځ

د هغه باغونو او غونډیو چې د بېروت ښار د لبنان سره یو ځائې کوي، په مېنځ کښې یو وړوکے کلیسا دے چې ډېر لرغونے دے او په کمر کښې کېندلے شوے دے. چاپېره ترې د زیتونو، بادامو او ولو ونې ولاړې دي. سره د دې چې دا کلیسا د اولسي سړک نه نیم میل لیرې دے خو زما د قیصې تر وخته ډېر لږ کسان چې د تبرکاتو او لرغوني کنډرو شوق ئې لرلو، دې ته تلي وو. دا کلیسا د نورو ډېرو هغه په زړه پورې ځایونو نه یو وه کوم چې پټ دي او خلکو هېر کړي دي. دا ځائې ډېرې ته وه نو ځکه ئې د عبادت کوونکو دپاره د بندر او د یوه دوو مېنو دپاره د زیارت درجه لرله

څنګه چې سړے کلیسا ته داخل شي نو لمر خاتۀ اړخ ته په دېوال کېندلے شوے یو فونیقي تصویر په نظر راځي چې د ښائست او مینې د خدائې، عشتار، څرګندونه کوي. چاپېره ترې اووۀ لوڅې پېغلې په بېل بېل انداز کښې ولاړې دي. د رومبۍ[1] سره چورباتي (تارچ) ده، د دویمې[2] سره ګټار، د دریمې[3] سره د خوشبویه تېلو د سوزولو لوښې، د څلورمې[4] سره د شرابو جګ، د پنځمې[5] سره د ګلابو غنچک، د شپږمې[6] سره د مرانې د پاڼو (Laurel) څادر او د اوومې[7] سره په لاس کښې غشے لینده دي او دا ټولې ډېر په احترام سره عشتار ته ګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دوهم دېوال بو بل تصوير اويزان دے چې د روميي نه نوے ښکاري او په صليب پورې مېخ د عيسىٰ معنیٰ ورکوي. په څنګ کښې ئې غمژنه مور (Mary Magdalen) او دوه نورې ښځې د ژړا په حالت کښې ولاړې دي. د دې تصوير نه داسې ښکاري چې دا په پنځلسمه يا شپاړسمه عيسوي پېړۍ کښې کيندلے شوے دے.

په لوېديځ دېوال باندې دوه غونډې (ګردې) لاړې دي چې د لمر وړانګې ترې کليسا ته داخلېږي او په تصويرونو لوېږي او هغوي ته داسې رنګ ورکوي لکه چې په طلائي او بېز رنګ، رنګ شوي وي. د کليسا په مېنځ کښې يو مرمري څلور ګوټے ځائې دے چې په اړخونو ئې زاړهٔ نقشونه جوړ شوي دي. په دې نقشونو کښې ځينې د کاني شوې وينې د توتو لاندې په ګرانه ښکاري. د دې نه داسې معلومېږي چې لرغوني خلکو به په دې کمر باندې قرباني ورکولې او د پاسه به ئې ورباندې عطر، تېل او شراب اړول.

په دې کليسا کښې د تولو نه زيات د توجه وړ خيز ژوره خاموشي ده چې ژونديو خلکو ته د دېوې (ديوي) حقيقت په ګوته کوي او د تېرو نسلونو او د مذهب د ارتقائي تګو قيصه ورته اوروي. داسې نظاره شاعر د هغه دنيا نه ډېر ليرې وړي، په کومه کښې چې هغه اوسېږي او فلسفي په دې قائل کوي چې مذهب د انسان په ختمه کښې اغړلے شوے دے. هغهٔ (انسان) د داسې څهٔ ضرورت محسوس کاوهٔ چې ليدهٔ ئې نهٔ او په سمبولونو (علامتونو) ئې ورله مينه ماتوله. د دغه "سمبولونو" معنو د هغهٔ پټ رازونه څرګندول او د مرګ او ژوند په حقله ئې د هغهٔ په ارمانونو رڼا اچوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ښار کليسا کښې به په مياشت کښې يو ځل د سلمٰی سره زما ملاقات کېدهٔ او څو ګړۍ به مې ورسره تېرولې. دې ناآشنا تصويرونو ته به مو کتل، په غرغره شوي عيسٰی به مو سوچ کاوهٔ او په هغه فونيقي ځوانو سړيو او ښځو به موفکر کاوهٔ څوک چې په ښائست ژوندي وو. د ښائست سره ئې مينه وه او د عشتار په شکل کښې ئې د ښائست عبادت کاوهٔ. د هغې د بت په وړاندې ئې عود لوګول او په زيارت ئې ورله عطر پاشل. دا هغه خلک دي چې هيڅ ئې هم داسې نهٔ دي پاتې چې سړے ئې ذکر وکړي، ما سېوا د نوم نه چې د وخت کاروان ئې د ابديت مخې ته بيا بيا تکراروي.

د سلمٰی سره د ملاقاتونو د وختونو ليکل زما دپاره ګران کار دے. دغه جنتي مهالونه د درد، خوشحالي، حسرت،اميد او بدمرغۍ نه ډک وو.

مونږ په پټه په دغه زوړ کليسا کښې ليدل کتل کول. زاړهٔ وختونه به مو رايادول، په روان وخت به مو خبره کوله، د راتلونکي وخت د انديښنې اظهار به مو کاوهٔ او په قلاره قلاره به مو د زړهٔ پټ رازونه راويستل او يو بل ته به مو د خپلو خپلو دردونو او بدمرغيو ګيلې مانې کولې او په خيالي اميدونو او خواشينو خوبونو مو ځان لهٔ زړونه ښهٔ کول. ساعت ګړۍ وروسته به غلي شو، خپلې خپلې اوښکې به مو وچې کړې. بيا له مينې به مو نور هر څهٔ شاته وغورځول او مسکي مسکي به شو. بيا به سلمٰی زما تندے ښکل کړهٔ او زما زړهٔ به ئې له وجد نه ډک کړهٔ. هغې چې به کله خپله سپينه دنګه غاړه راښکته کړه نو ما به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدل کښېږي ښکل کړه او د هغې اننګي به داسې سره شو لکه د سباؤن ړومبۍ پلوشه چې د غونډۍ په تندي پرېوځي. مونږ به په خاموشۍ سره لیرې افق ته کاته چېرته چې به وربخې د پرېوتونکي لمر په نارنجي پلوشه رنګینې وې.

زمونږ خبرې به صرف تر مینې پورې محدودې نهٔ وې، وخت په وخت به مو په روانو مسئلو خپل خیالونه څرګندول. سلمیٰ به په ټولنه کښې د ښځو مقام، د هغوي په کردار د تېرو نسلونو اغیزې، د ښځې او خاوند ترمېنځ تعلق او هغه روحاني رنځونه او بدچلنۍ چې د نکاح ژوند په خطره کښې اچوي،د خپل بحث په بر کښې نیول. ما ته د هغې دا وېنا یاده ده چې "شاعران او لیکوال هڅه کوي چې د ښځې په حقیقت ځان پوه کړي خو تر نن ورځې پورې هغوي د هغې د زړهٔ پټ رازونه اونهٔ پېژندل ځکه چې هغوي هغې ته د جنسي پردې د شا نه ګوري او د هغې د بهرني وجود نه اخوا نور هېڅ هم په نظر نهٔ ورځي. هغوي د نفرت د غټوونکي شیشې په توسط د هغې ننداره کوي او د کمزورۍ او اطاعت نه پرته نور هېڅ هم اونهٔ مومي".

په یوه بله موقعه هغې په دېوال د کینډلي تصویر په لور اشاره وکړه او اوئې وئیل چې" د دې کمر په زړهٔ کښې دوه سمبولونه وجود لري چې د ښځې د خواهشونو نچوړ او د هغې د روح هغه پټ رازونه په ګوته کوي، کوم چې د مینې او زړهٔ چاودون، د محبت او قربانۍ، په تخت ناستې عشتار او د صلیب سره ولاړې ماري (Mary) ترمېنځ ځي راځي. سړے سر لوړي او نوم ناموس پلوري او ښځه ئې قیمت ادا کوي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدائے او د مرغيو د هغه سېل نه اخوا کوم چې به زمونږ په سرونو الوتۀ، نور هېڅ*چا* ته هم زمونږ د ملاقاتونو پته نۀ وه. سلمٰی به "پاشا پارک" نومې ځائې ته په خپله بګی، کښې او بيا د دغه ځائې نه کليسا ته پياده راتله، چېرته چې به زۀ د هغې په انتظار کښې ناقلاره ناست وم.

مونږ نۀ خو د تماشه کوونکو د سترګو نه وېرېدو او نۀ خپلو ضميرونو ته ملامته وو. هغه روح چې په اور پاک شي او په اوښکو اووينځلے شي، د هغه هر څۀ نه لوړ شي څۀ ته چې خلک شرم او بې عزتي وائي. دا روح بيا د غلامۍ، د ضابطو او د هغه زړو رواجونو نه ازاد وي چې د انساني زړۀ د محبتونو په ضد ولاړ دي. همدغه روح دے چې د خدائے د تخت په وړاندې سرخ رويه ودرېدلے شي.

د ابدي او لوړې پائې د قوانينو په معنٰی د پوهېدو تر وخته انساني ټولنې اويا (۷۰) پېړۍ په ځان ناوړه قوانين منلي دي. د انسان سترګې د تتې رڼا اموخته شوي دي او د لمر رڼا ته نۀ شي کتلے. روحاني رنځ د يو نسل نه بل نسل ته پاتې کېږي او بيا د خلکو د ژوند داسې برخه وګرځي چې هغوي ئې د رنځ پر ځائې آدم ته د خدائے له اړخه ورکړې شوې فطري ډالۍ ګڼي. کۀ چېرې دغه خلک د دې رنځ د جراثيمو نه پاک سړے وومومي نو هغۀ ته په ښۀ سترګه نۀ ګوري.

هغه څوک چې په سلمٰی په دې حواله بد وائي چې هغې د خاوند کور پرېښودۀ او کليسا ته زما ملاقات له راتله په اصل کښې هغه رنځوران او تنګ نظري دي چې روغ او قوي خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته باغیان ښکاري. د هغوي مثال د هغه حشراتو دے چې د چا لاروي د پښنو لاندې د چقېدو د وېرې په تیارۀ کښې په زمکه ننوځېږي.

یو مغلوب شوے قېدي کۀ د زندان نه تښتېدلے شي او نۀ تښتي نو دا بزدلي ده. سلمیٰ چې یوه بې قصوره بند پوانه وه، دَ دې توان نۀ درلودۀ چې ځان د غلامۍ د زنځیرونو نه ازاد کړي آیا هغې ته ګوته نیول پر ځائې دي ځکه چې د زندان د کړکۍ نه ئې د شنو پټینو او پراخه فضا تماشه کوله؟ آیا خلک به هغې ته بې وفا وائي ځکه چې د هغۀ د کور نه به راتله او زما سره به د عیسیٰ او عشتار ترمېنځ کښېناسته؟ خلک پرېږده چې څۀ ئې خوښه وي هغه دې وائي. سلمیٰ د هغه جبو نه راتېره شوې وه کومې چې نور روحونه په ښکته راکاږي او یوې داسې دنیا ته رارسېدلې وه چېرته چې د شرمښانو انګولا او د مارانو پرشار نۀ شي رسېدے. خلک چې زما په حقله څۀ غواړي هغه وئیلے شي ځکه چې هغه روح چې د مرګ ننداره ئې کړې وي د غلو د مخونو نه نۀ وېرېږي. هغه مجاهد چې په سر ئې تورې پرېښېدلې وي او د پښو لاندې ئې د وینو ویالې بهېدلې وي، د هغه کانو پرواه نۀ کوي چې په کوڅو کښې وربانديې د ماشومانو لخوا راشغېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني

یوه ورځ د جون د میاشتې په اخیري برخه کښې چې خلک د اوړي د ګرمۍ نه د ځان ژغورلو دپاره د ښار نه غر ته تلي وو، زۀ د نور کله پشان د سلمٰی سره د ملاقات په غرض کلیسا ته لاړم. ما د ځان سره د اندلوسي (Andalusian) نظمونو یو کتاب هم وړے وۀ. کلیسا ته چې ورسېدم نو د سلمٰی په انتظار کښېناستم. وخت په وخت به مې د خپل کتاب په پاڼو نظر اچاوۀ او هغه شعرونه به مې لوستل کومو چې زما زړۀ د ولولو نه ډکاوۀ او زما سر له ئې د هغه شاهانو، شاعرانو او راجګانو یاد راوړۀ چا چې خپل شان و شوکت ته په مخه ښه وئیلې وو. د اوښکو ډکې سترګې او سورې زړونه پاتې شوي وو او خپل محلونه، ادارې او امیدونه ئې د لاسه ورکړي وو. ساعت ګړۍ وروسته سلمٰی زما په نظر شوه چې د باغ په مېنځ کښې د کلیسا په لورې راروانه وه. هغه په خپله چترۍ داسې راټیټه شوې وه لکه د دنیا ټول غمونه چې ئې په خپلو اوږو راخستي وو. څنګه چې هغه کلیسا ته راغله او زما خواته کښېناسته نو ما ته د هغې په سترګو کښې د یو خاص بدلون نخښې په نظر راغلې او زۀ په هغې د ځان پوهولو دپاره ناقلاره شوم.

زما په ذهن کښې چې څۀ ګرځېدل، هغه سلمٰی محسوس کړل. لاس ئې زما په سر کېښودۀ او اوئې وئیل چې "زما مئینه! نزدې راشه او ما له د خپلې تندې ماتولو موقعه راکړه ځکه چې بېلتون مو په سر ودرېدلے دے".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ترې پوښتنه وکړه چې " ستا خاوند ته زمونږ د دې ځائې د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړه چې " زما خاوند نه خو په ما نظر لري او نه د دې نه خبر دے چې زما ورځې شپې څنګه تېرېږي ځکه چې هغه د هغه غریبانو جینکو سره بوخت دے چې خپلې غریبۍ. بدنامه کورونو ته شړلي دي. دا هغه بدبخته جینکۍ دي چې په خپلو وینو او اوښکو اخښلې ډوډۍ د خپلو وجودونو په بیه اخلي".

ما ترې تپوس وکړه چې هغه به ولې تا کلیسا ته د راتلو او د خدائے پېښو رانديې زما سره په ډېر درنښت د کښېناستو نه منع کوي؟ چېرته داسې خو نه ده چې ته پخپله بېلېدۀ غواړې".

د هغې په سترګو کښې اوښکې لړې راغلې او اوئې وئیل چې" نه په ماګرانه! زۀ پخپله بېلېدۀ نۀ غواړم ځکه چې ته زما د ځان برخه ئې. زما سترګې چېرې هم تا ته په کتو نۀ سترې کېږي ځکه چې ته زما د سترګو نور ئې خو کۀ چېرې د تقدیر فیصله دا وي چې زۀ دې د ژوند په هغه شاړه لاړه لاړه شم کومه چې د قدغنونو نه ډکه ده نو ولې دې تاهم د ځان په رنګ کړم". بیا هغې اووئیل چې" زۀ تا ته هر څۀ نشم وئیلے ځکه چې درد زما ژبه ګونګه کړې ده او زۀ خبرې نشم کولے. شونډې مې خپګان ګنډلې دي او د خوږېدو تاب نۀ لري. بس دومره پوره وګڼه چې زۀ وېرېږم چې چېرته ته هم په هغه لټ کښې اونۀ انښلې چې زۀ پکښې انښتې یم".

بیا ما اووئیل چې" سلمٰی ستا مطلب څۀ دے او ته د چا نه وېرېږې؟ هغې مخ په لاسونو پټ کړۀ او اوئې وئیل چې " پادري ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا پته لګېدلې ده چې زهٔ په میاشت کښې یو ځل د هغه قبر نه اوځم په کوم کښې چې هغهٔ زهٔ ښخه کړې یم".

ما ترې تپوس وکړهٔ چې "پادري ته زمونږ د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړهٔ چې "کهٔ چېرې هغهٔ ته پته لګېدلې وے نو زهٔ به اوس دلته ستا په خوا کښې ناسته نهٔ وے خو هغهٔ ته شک شوے دے او خپل ټول نوکران او محافظان ئې چاپېره کړي دي چې پر ما کلک نظر وساتي. زهٔ داسې محسوسوم چې زهٔ چې په کوم کور کښې اوسېږم او په کومه لاره ځم هغه ټولې سترګې ستر ګې دي او ماته ګوري، ټولې ګوتې ګوتې دي او زما په لور اوچتېږي او ټولې غوږونه غوږونه دي او زما د خیالونو ګونګوسي اوري".

PUKHTO.NET

هغه لږ ساعت غلې وه بیا ئې په مخ اوښکې راتوئې شوې او زیاته ئې کړه چې "زهٔ د پادري نه نهٔ وېرېږم ځکه چې لوندوالے ډوب شوي نهٔ شي وېرولے خو زما سره ستا غم دے چې اوبه انښلې او د هغهٔ ښکار به شې. تهٔ لاځوان ئې او د لمر د رڼا غوندې ازادئې. زهٔ د هغه تقدیر نه نهٔ وېرېږم کوم چې خپل ټول غشي زما په سینه کښې راښخ کړي دي خو زما سره داغم دے چې دغه مار چېرته ستا پښې اونهٔ چیچي او د غرهٔ د هغه ځوکې د سرکولو نه دې اونهٔ باسي چېرته چې راتلونکے وخت د خپلو خوشحالیو او پیاوړتیا سره ستا انتظار کوي".

ما اووئیل چې "ځوک چې د رڼا مارانو چیچلے نهٔ وي او د تیارې شرمښانو دارلے نهٔ وي هغه به تل په ورځو او شپو تبهٔ خوري. خو سلمیٰ! تهٔ دا واوره او په غور ئې واوره چې ستا ځهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیال دے چې د خلکو د ناوړه او سپک سلوک نه د ځان ژغورلو دپاره جدائي یوازینی لار ده؟ ستا څهٔ خیال د ے چې د مینې او ازادۍ لاره بنده ده او د مرګ د غلامانو د مرضۍ په وړاندې د مرۍ غزولو نه اخوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې؟

هغې ځواب راکړهٔ چې" د جدایۍ او یو بل ته د " مخه ښه" وئیلو نه سېوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې"

پر ما باغیانه جذبه راغله د هغې لاس مې ونیوهٔ او په غصه کښې مې اووئیل چې" مونږ د ډېر اوږد وخت دپاره د خلکو خوښه وکړه. د رومبي ملاقات نه واخله تر دې وخته پورې مونږ د رندو په پل تګ وکړهٔ او د هغوي د بتانو په وړاندې مو د هغوي سره سجدې ولګولې. د هغه وخت نه تر دې وخته پورې مونږ د پادري د لاس هغه غونډوسکې پاتې شو چې په خپله خوښه مو یو خوا بلخوا ولې راولې. آیا تر مرګه پورې به مونږ د هغهٔ مرضي کوو؟ آیا خدائے پاک مونږ له ساه د دې دپاره راکړې ده چې مونږ ئې د مرګ د پښو لاندې کړو؟ آیا هغهٔ مونږ ته ازادي د دې دپاره رابخښلې ده چې مونږ ترې د غلامۍ دپاره سیورے جوړ کړو؟ هر هغه څوک چې د خپلې جذبې اور په خپلو لاسونو وژني د خدائے په نزد کافر دے څکه چې زمونږ په جذبو کښې بلېدونکے اور خدائے پخپله لګولے وي. هر هغه څوک چې د استبداد په ضد بغاوت نهٔ کوي، پخپله د خپل ځان سره بې انصافي کوي. سلمیٰ! زهٔ په تا مئین یم او تهٔ هم زما سره مینه لرې. او مینه یوه بې بها خزانه ده چې خدائے پاک ئې حساسو او سترو خلکو ته د تحفې په توګه ورکوي. آیا مونږ دا خزانه د لاسه وغورځوو او خنزیران پرېږدو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه ئې شندي او د پښتو لاندې ئې کړي؟ دا دنیا د ښائست او زړه راکښونو نه ډکه ده نو بیا ولې مونږ په دې تنګ سورنګ کښې اوسېږو کوم چې پادري او د هغه مرستیالو زمونږ د پاره کنستلے دے؟ ژوند د خوشحالئ او ازادئ نه ډک دے نو بیا ولې دې مونږ د خپلو اوږو نه دا درونـد جغ اونـه غورځـوو. د خپلو پښو ځولنې دې ماتې نه کړو او د امن په لوري دې په ازاد مـتـ لاړ نه شو. راځه چې د دې وړوکي کلیسا نه د خدائے د لوئې کلیسا په لوري روان شو. راځه چې دا د جهالت او غلامئ ملک پرېږدو او یو داسې لیرې ملک ته لاړ شو چې د دې غلو لاس ورته نه وررسي. راځه چې د تیارۍ په پرده کښې ساحل ته ځان اورسوو. په بېړۍ کښې کښېنو او په سمندر پورې ځو. هلته به مونږ له یو داسې ژوند په لاس راشي چې د خوشحالیو او یو بل پېژندنې نه به ډک وي. سر به مـه کـوه سلمی! ځکـه چې دا لمحې زمـونږ د پـاره د بادشاهانو د تاجونو نه زیاتې قیمتي دي او د فرشتو د تختونو نه زیاتې لوړې دي. راځه چې د لمر د رڼا دا تار واخلو، دا به مونږ د دې شارې صحرا نه داسې پټیـو تـه بوځي چېرتـه چې ګلونـه او خوشبوداره بوټي زرغونېږي"

هغې خپل سر وخوزاوه او د کلیسا په چت باندې ئې څه داسې ځیز ته په غور وکتل چې په نظر نه راتـه. په شونډو ئې یوه غمژنه مسکا خوره شوه او بیا ئې اووئیل چې " زما جانانه! نه- قدرت زما په لاس کښې یوه داسې پیاله ایښودې ده چې د سرکې او د تریخې د ترخو اوبو نه ډکه ده. زه په خپل ځان د دې د څښلو جبر په دې غرض کوم چې د دې د بېخ د پوره تریخوالي نه خبر شم او تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ئې وځنبنم تر څو چې يو څو ځاځکي پاتې شي، کوم چې به زهٔ په قلاره قلاره له ستوني تېروم. زهٔ د تسکين او د مينې د نوي ژوند جوګه نهٔ يم. زهٔ د ژوند د خوږ لت او خوشحاليو سينه نهٔ لرم ځکه چې مرغئ په ماتو ځانګونو په فضا کښې الوت نهٔ شي کولے. هغه سترګې چې د ډېوې د تتې رڼا اموخته وي د لمر رڼا ته د نېغو کتو تاب نهٔ لري. ما ته د خوشحاليو ذکر مهٔ کوه ځکه چې د دې قسمه يادونه ما دردوي. ماته تسکين مهٔ يادوه ځکه چې ما بوږنوي. د دې پر ځائې ماته ګوره زهٔ به تا ته هغه مقدسه رڼا وښايم کومه چې قدرت زما د زړهٔ په ايرو کښې پېدا کړې ده. تا ته پته ده چې زهٔ ستا سره داسې مينه کوم لکه يوه مور چې د خپل يکي يو بچي سره کوي او مينه ماته دا سبق راکوي چې زهٔ ستا ساتنه داسې وکړم چې زما د خپل ذات نهٔ هم محفوظ پاتې شې. هم دا مينه چې په اور پاکه شوې ده زما مخې ته ودرېږي او ما ستا په پل ليرې وطن ته د تلو نه منع کوي. مينه ما په دې غرض وژني چې تهٔ ازاد او سپېځلے ژوند وکړے شې. محدوده مينه دا تقاضا کوي چې محبوب په خپله ولقه کښې راولي خو لامحدوده مينه صرف د خپل وجود غوښتنه کوي. هغه مينه چې د ساده والي او بوغړيتوب په مېنځ کښې راځي د محبوب په خپلولو کښې قرار مومي او په غاړه وتلو وده کوي خو کومه مينه چې د ستورو د مسکن په څولئ کښې رازېږېدلې وي او د شپې د رازونو سره ښکته راکوزه شوې وي. هغه بې له ابديت او لافانيت نه نور په هېڅ کښې هم قرار نهٔ مومي. د الوهيت نه اخوا (پرته) نور د هېڅ څيز په وړاندې په تيټ سر نهٔ ودرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ماته پته ولګېده چې پادري ما د خپل ورارهٔ د کور نه وتلو ته نهٔ پرېږدي او د خپلې یکې یوې خوشحالۍ نه مې هم منع کوي نو زهٔ د خپلې کوټې کړکۍ ته ودرېدم او د سمندر طرفته مې نظر واچاوهٔ او د دې نه اخوا په پراخه هېوادونو او په هغوي کښې په موجوده ازادۍ او ذاتي اختیار مې فکر وکړهٔ. ما داسې وګڼله لکه چې زهٔ ستا سره نزدې اوسېږم، ستا د روح سیورے را نه چاپېره دے او ستا د محبت په سمندر کښې ډوبه یم خو دې تولو خیالونو کوم چې د یوې ښځې زړهٔ روښانه کوي او د زړو رواجونو په ضد ئې بغاوت ته لمسوي او د ازادۍ او عدل د سیوري لاندې ژوند ور په ګوته کوي، زما دا یقین جوړ کړهٔ چې زهٔ کمزورې یم او زمونږ مینه دومره محدوده او ناتوانه ده چې د لمر مخې ته د ودرېدو جوګه نهٔ ده. ما داسې چغې کړې لکه چې د چا بادشاه نه څوک باچائي او خزانې په زور ونیسي خو بیا سمدستي ما په خپلو اوښکو کښې ستا تصویر ولیدهٔ چې ماته ئې ښغ ښغ کاتهٔ او ماته ستا هغه خبره را په یاد شوه چې «راځه سلمٰی چې د توپان په وړاندې کوټلي برجونه جوړ شو. راځه چې د دښمن په وړاندې د زړهٔ ورو سپایانو غوندې ودرېږو، د هغهٔ د وسلو مقابله وکړو، کهٔ چېرې مړهٔ شو نو شهیدان به شو او کهٔ ژوندي پاتې شو نو ژوند به مو د اتلانو وي. د خندانو او ستونځو زغم د غلي کښېناستو نه زیات د درنښت کار دے». په ما ګرانه! دا ستا د هغه وخت تکي دي کله چې د مرګ وزرې زما د پلار په کټ خمبېدلې، کله چې پرون زما په سر د مایوسۍ وزرې وخمبېدې نو ماته ستا دا تکي را یاد شو، خان مې کلک کړهٔ او داسې مې محسوسه کړه لکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د قېد خانې په تیارو کښې یو قسم د قدر وړ ازادي زمونږ ستونځې کموي او په دردونو مو اوبهٔ اړوي. ماته پته ولګېده چې زمونږ مینه دومره ژوره ده لکه سمندر، دومره اوچته ده لکه ستوري او دومره پراخه ده لکه دا پاس اسمان. زهٔ محسوسوم چې زما په کمزوري روح کښې یو نوے توان راغلے دے او دا توان په اصل کښې هغه اهلیت دے چې سړے د یو غوریز څیز د ګټلو دپاره د یو نسبتاً کم غوریز څیز د قربانۍ جوګه کوي او دا قرباني ماله خوشحالي راکوي ځکه چې د دې په شا زما مدعا دا ده چې تهٔ د خلکو په نظر کښې درونډ او سپېځلے پاتې شې او د هغوي د درغلۍ او زړهٔ ازارۍ نه په امان شې.

په تېر وخت کښې چې به کله زهٔ دې خانې ته راتلم نو داسې به مې محسوسوله لکه چې د رانهٔ زنځیرونه راته پراتهٔ وي خو نن زهٔ د داسې یو نوي عزم سره راغلمه چې په زولنو پورې خاندي او زما منزل رالنډوي. زهٔ به دې کلیسا ته د یوې ترهېدلې بلا (مشبح) په رنګ راتلمه خو نن د هغه زړهٔ ورې ښځې په رنګ راغلمه کومه چې د قربانۍ په قدر و قیمت پوهېږي او د بدې ورځې په ارزښت هم خبر وي. زهٔ د یوې داسې ښځې په رنګ راغلمه چې خپل مشین د جاهلو خلکو او د خپل روح د لوږې نه په امان ساتل غواړي. زهٔ به ستا خواته د یو رپېدونکي سیوري په رنګ کښښناستم خو نن زهٔ دې له راغلې یمه چې د عیسیٰ (ع) او عشتار په وړاندې تاته خپل باطن ښکند کړم.

"زهٔ هغه ونه یمه چې په سیوري لویه شوې یمه خو نن زهٔ خپل ښاخونه داسې غزومه چې د لږ ساعت دپاره د ورځې په رڼا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړ شي راشي. زما مئینه! زۀ دې له راغلې یمه چې ستا سره خدائے په اماني وکړمه او زۀ دا هیله لرم چې زمونږ "مخه ښه" به داسې دروند او د وقار نه ډک وي لکه څنګه چې زمونږ مینه ده. راځه چې خپل "مخه ښه" د اور په رنګ کړو کوم چې سرۀ زر راکړوي او لائې ځلانده کوي".

سلمٰی ما ته د څۀ وئیلو یا احتجاج کولو موقعه نۀ راکوله هغې ماته په خیر خیر کاتۀ، سترګې ئې پړقېدلې، د مخ وقار ئې په خپل ځائې وۀ او د یوې داسې فرښتې غوندې ښکارېدۀ چې د درناوي او خاموشۍ وړ وي. بیا هغې د معمول خلاف ځان پر ما راوغورځاوۀ او خپل پاسته لاسونه ئې زما نه چاپېره کړۀ او زما په شونډو ئې یوه توده او ژوره مچه (بوسه) ثبت کړه.

څنګه چې لمر کوز شۀ او د دې باغونو او بڼونو نه ئې خپلې وړانګې راټولې کړې نو سلمٰی د کلیسا مېنځ ته لاړه او د هغې په دېوالونو او ګوټونو ئې داسې اوږد نظر واچاوۀ لکه چې د خپلو سترګو رڼا ئې دغه تصویرونو او سمبولونو ته ورداخلول غوښتل. بیا هغه وړاندې ورغله او د عیسیٰ ؑ د تصویر په مخکښې په احترام راښکته شوه. پښې ئې ورله ښکل کړې او په ګونګوسي ئې اووئیل چې "اے عیسیٰ ؑ ما ستا صلیب غوره کړۀ او د عشتار د مزو او خوشحالو دنیا مې پرېښوده. ما د ازغو څادر واغوستۀ او د بري د ونې د پاڼو (Laurel) څادر مې وغورځاوۀ او د عطرو او خوشبویو پر ځائې مې ځان په وینو او اوښکو اووینځۀ. ما د هغه پیالې نه د تریخې اوبۀ او سرکه وڅښله کومه چې د شرابو او ژوند د اوبو دپاره جوړه شوې وه. زما قدرمنه! ما په خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېروکارو کښې قبوله کړه او د هغوي سره مې کليلې ته بوځه چا چې ته غوره کړے ئې او په خپله بده ورځ قناعت لري او په خپلو حسرتونو خوشحاله دي".

بيا هغه راپورته شوه، ماته ئې وکاتهٔ او ونې وئيل چې "اوس به زهٔ په خوشحالۍ خپلې تيارهٔ خمستې ته لاړه شم چېرته چې خوفناک روحونه اوسېږي. په ماګرانه! ته په ما زړهٔ مهٔ سېزه او زما په حال افسوس مهٔ کوه ځکه چې کوم روح چې د خدائے سيورے يو وارې اووينې هغه بيا د شېطانانو د روحونو نه نهٔ وېرېږي او کومه سترګه چې يو وار د خدائے په لور وغړېږي هغه بيا د دنيا دردونه نهٔ شي پټولے".

د دې تکو د وئيلو سره سلمیٰ د عبادت د ځائې نه لاړه او زهٔ هلته پاتې شوم. د فکرونو په سمندر کښې ډوب وم او د الهام په هغه دنيا کښې ورک وم، چېرته چې خدائے په تخت کښېنې او فرښتې د انسانانو عملونه ليکي او روحونه د ژوند د الميې قيصه اوروي او جنتي مرغۍ د مينې، حسرت او لافانيت ثناء خوانې کوي.

زهٔ چې د دې خوبه راوېښېدم نو د شپې تيارهٔ خوره شوې وه او خپل ځان مې د باغونو په مېنځ کښې په داسې حالت کښې وارخطا وليدهٔ چې د سلمیٰ د هر يو تکي بازګشت مې په غوږونو کښې بيا بيا ګرځېدهٔ. د هغې خاموشي، د هغې حرکات، د هغې انداز، د هغې د مخ تاثر او د هغې د لاسونو لمس تر هغې راياد بدهٔ تر څو چې زهٔ د بېلتون او ايکړ (يوازې) ژوند په درد نهٔ وم پوه شوے. زهٔ مايوسه او زړهٔ ماتے وم. ماته په ړومبي ځل دا انکشاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشۀ چې سړي، سره د دې چې ازاد پېدا کېږي ولې بیا هم د هغه سختو ضابطو غلامان وي، کومې چې د دوي نیکونو د دوي دپاره پرېښې وي او دا چې د ستورو مسکن کۀ مونږ ته هر څومره نۀ بدلېدونکي ښکاري، په اصل کښې د سبا خوښنې ته د نن او د نن خوښې ته د پرون تسلیمي ده. د هغه شپې نه راپدېخوا ما دېرې پېرې په هغه روحاني قانون فکر (چورت) کړے دے د کوم په اساس چې سلمٰی د ژوند پر ځائې مرګ غوره کړې دے او دېرې پېرې مې د قربانۍ د درښت او د بغاوت د خوشحالیو ترمېنځ په دې غرض موازنه کړې ده چې کوم یو پکښې زیات ښائسته او دروند دے خو د دې هر څۀ په نتیجه کښې ما یو صداقت موندے دے او دغه صداقت خلوص دے کوم چې زمونږ په ټولو عملونو کښې ښائست او درښت پېدا کوي او دا خلوص په سلمٰی کښې موجود وۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجات ورکوونکے

د سلمئ د وادهٔ پنځهٔ کاله وشو خو د هغې او د هغې د خاوند ترمېنځ د روحاني ترون د ټينګولو او د هغوي د بېزاره روحونو د رايو خائې کولو دپاره د هغې بچي وهٔ نهٔ شو.

شنډې ښځې ته په يو ځائې کښې هم په ښهٔ نظر نهٔ کتل کېږي ځکه چې د اکثرو سړيو دا خواهش وي چې د اولاد په توسط د ژوند سره خپل ترون ته ادامه ورکړي.

PUKHTOO.NET

معتبر سړے شنډې ښځې ته د دښمن په سترګه ګوري، د هغې نه کرکه کوي، د خانه ئې بېلوي او د مرګ ارمان ئې کوي. منصور هم دا قسم سړے وهٔ. په مادي ډول داسې وهٔ لکه زمکه د کلکوالي په حواله داسې وهٔ لکه فولاد او د لوړې په لحاظ داسې وهٔ لکه قبر. سلمئ کهٔ هر څومره ښکلې او زړهٔ راښکونکې وه خو د هغهٔ د نوم او شهرت د ادامې دپاره د هغهٔ د اولاد ارمان د هغهٔ د نظره غورځولې وه.

کومه ونه چې په غار کښې لويه شي هغه مېوه نهٔ نيسي او سلمئ چا چې د ژوند په سيوري کښې عمر تېر کړے وهٔ د مور جوړېدو جوګه نهٔ شوه.

بلبل د دې وېرې په پنجره کښې خاله نهٔ جوړوي چې غلامي به ئې د چيچو(بچو) تقدير جوړ شي..........

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی د خپل غمژن ژوند قهر دي وه او دا د قدرت رضا وه چې هغه دې د دې ژوند د شریکولو دپاره بل قهر دي پیدا نهٔ کړي. د میدان ګلونه د لمر د محبت او د فطرت د مینې بچي وي او د سړیو بچي د مینې او نېکۍ جذبې ګلونه وي.

د مینې او همدردۍ جذبې په راس بېروت کښې واقع د سلمی په ښکلي کور کښې چېرې هم غلبه وهٔ نهٔ مونده. سره د دې چې هغه به هره شپه د خدائے په حضور کښې په سجده پرېوته او د خپل تسکین او تسلۍ په خاطر به ئې د اولاد دپاره سوال کاوهٔ.

هغې تر هغې پورې دعاګانې غوښتې تر څو چې ئې د خدائے په دربار کښې ځائې نهٔ وهٔ نیولے.

بلاخره د غارونه د مېوې نیولو دپاره په جوبن کښې راغله. د پنجرې بلبل د خپلو وزرو د بڼو نه خاله جوړول شروع کړهٔ. سلمی خپل په زنځیرونو تړلې لاسونه د قدرت د دې ستړې تحفې د حاصلولو دپاره د اسمان په لور اوچت کړل او بل هېڅ څیز هم هغې ته د مور جوړېدو د امید نه زیاته خوشحالي نهٔ شوه ورکولے.

هغې ډېر په بې قرارۍ انتظار کاوهٔ او ورځې ئې شمارلې او د دنیا د ټولو نه د خوږې نغمې (د خپل بچي اواز) د اورېدو ساعت ته ئې سترګې نیولې وې.

هغې د خپلو اوښکو نه د یو روښانه مستقبل د سباوُن سر ایښودے وهٔ.

د نسان میاشت وه چې سلمی د درد او څړیکو په کټ پرېوته چېرته چې مرګ او ژوند د یو بل سره لاس او ګرېوان وو. ډائي او ډاکټر دنیا ته د نوي مېلمه د ورکولو تیارے کړے وهٔ. د شپې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته سلمیٰ پرله پسې چغې شروع کړې..... هغه چغې چې ژوند د ژوند نه بېلوي..... د نیشت په مسکن کښې د دوام چغې.. د لویو قوتونو د خاموشۍ په وړاندې د وړوکي قوت چغې... د هغه بې وسه سلمیٰ چغې چې د مرګ او ژوند د پښو لاندې ناامیده پرته وه.

سحر وختي د سلمیٰ ماشوم وزیږېدهٔ کله چې هغې سترګې وغړولې نو د کوټې ټول خلک ئې مسکي ولیدل. هغې په دوهم نظر ولیدل چې مرګ او ژوند لاهغسې د هغې د کټ په څنګ کښې د یو بل سره انښتي وو، هغې بیا سترګې پټې کړې او په چغه ئې په ړومبي ځل اوویل چې " اے زما زویه! دائي ماشوم په ریښمین وړنې کښې وتاړهٔ او د خپلې مور په غوا کښې ئې واچاوهٔ خو ډاکټر یو مخې سلمیٰ ته کاتهٔ او په خپګان خپګان ئې سر خوزاوهٔ. د خوشحالۍ اوازونو کاونډیان راویښ کړل، هغوي په منډه منډه پلار ته د وارث په پېدا کېدو د مبارکۍ ورکولو دپاره د هغهٔ کور ته لاړل خو ډاکټر بیا هم د سلمیٰ او د هغې د ماشوم نه نظر نهٔ اړاوهٔ او سر ئې خوزاوهٔ نوکرانو په منصور د زهرې کولو دپاره منډې کړې خو ډاکټر د سلمیٰ او د هغې د ماشوم نه سترګې نهٔ ویستلې او په مخ ئې د ناامیدۍ اثار ګرځېدل.

څنګه چې لمر راوخاتهٔ نو سلمیٰ خپل ماشوم سینې ته واچاوهٔ. هغهٔ په ړومبي ځل سترګې وغړولې او خپلې مور ته ئې وکاتهٔ بیا وریږدېدهٔ او سترګې ئې په اخیري ځل پټې کړې. بیا ډاکټر ماشوم د سلمیٰ د غېږې نه رااوچت کړهٔ او اوښکې ئې په مخ راروانې شوې. بیا ئې د خان سره اوویل چې " دا مبلمه روان دے".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم مړ شۀ په داسې حال کښې چې "ګاونډيانو ئې د پلار سره د کور په لويه کوټه (Hall) کښې خوشحالي کولې او د هغۀ د وارث د روغې ختې په شعار ئې جامونه پورته کول. سلمٰی ډاکټر ته کتل او منت ئې کاوۀ چې "زما ماشوم راکړه چې په سينه پورې ئې ونيسمه".

سره د دې چې ماشوم مړ وۀ خو په لويه کوټه کښې د پيالو کړنګار مخ په زياتې وۀ.... هغه په سباوُن کښې پېدا شوے وۀ او د لمر خاتۀ په وخت مړ شۀ.....

د هغۀ پېدائښت داسې وۀ لکه يو خيال، مرګ ئې داسې وۀ لکه يو اسويلے او فنا داسې شۀ لکه يو سيورے.

هغه د مور د تسلٰی او تسکين دپاره ژوند ے پاتې نۀ شۀ. د هغۀ ژوند داسې د شپې په پائې کښې شروع شۀ او د ورځې په پېل کښې پائې ته ورسېدۀ لکه چې د پرخې يو څاڅکے د تيارې سترګې راوځوي او د رڼا لمس ئې وچ کړي.

يوه داسې ملغلره چې چپې (څپې) ئې د خان سره ساحل ته راوړي او په بېرته تلو کښې ئې د سمندر تل ته کوزه کړي. يو داسې زينګ چې د ژوند د غوتۍ نه ګل شي او د مرګ د پښو لاندې ريزمريز شي.

يو ګران مېلمه د چا راتګ چې د سلمٰی زړۀ روښانه کړۀ او بېرته تلو ئې د هغې روح مړ کړۀ.

دا د انسان ژوند دے، د قومونو ژوند دے، د لمرونو، سپوږميو او ستورو ژوند دے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمیٰ ډاکټر ته سترګې ونیوې او چغه ئې کړه چې زما ماشوم ماله راکړه چې زۀ ئې په سینه پورې ونیسم".

ډاکټر غریو ونیوۀ او په ټیټ سر ئې اووئیل چې "بي بي! ستا ماشوم مړ دے. تۀ حوصله وکړه".

چې د ډاکټر دا خبره ئې واوریده نو سلمیٰ یوه دردناکه چغه اووهله. بیا د لږ ساعت دپاره غلې شوه او په خوشحالۍ مسکۍ شوه. د هغې مخ داسې روڼ شۀ لکه چې د څۀ خاص راز انکشاف ورباندې شوے وي او په قلاره ئې اووئیل چې "زما بچیه! تۀ زما د بوتللو دپاره راغلے ئې، تۀ د دې دپاره راغلے ئې چې ماته د ساحل لاره سمه کړې. زما بچیه! زۀ تیاره یم. څه چې د دې تیارۀ خمستې نه بهر شو".

په یوه دقیقه کښې دننه د لمر ورانګې د کړکۍ د پردو نه راتېرې شوې او په هغه دوو خاموشه وجودونو پرېوتې کوم چې د ژورې خاموشۍ د باوقاره پېرې لاندې په کټ پراتۀ وو او مرګ ورباندې خپلې وزرې سیورے کړې وې. ډاکټر د اوښکو ډکې سترګې د کوټې نه اوونۀ او څنګه چې غمې کوټې ته ورسېدۀ نو خوشحالۍ او اتهونه په غم بدل شو. ولې منصور نۀ خو څۀ اووئیل او نۀ ئې د سترګو نه اوښکې لاړې. هغۀ په خپل ښي لاس کښې پیاله نیولې وه او لکه د بت غوندې بې حرکته ولاړ وۀ.

په دویمه ورځ سلمیٰ د خپل وادۀ په سپینه جوړه کښې کفن شوه او په تابوت کښې کېښودے شوه. د ماشوم کفن د هغۀ ورنیے وۀ، د هغۀ تابوت د هغۀ د مور غېږه وه او لحد ئې د هغې خاموشه سینه وه. دواړه مړي په یو تابوت کښې راواخستے شو او زۀ په ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام د هغه خلکو سره روان شوم چا چې سلمیٰ او د هغې ماشوم د خپل ارام ځائې ته وړل

ادیرې ته په رسېدو پادري غالب په خوږ اواز وېنا شروع کړه او نورو وړو پادریانو په دعاګانو ګوتې پورې کړې او په تتو مخونو ئې د جاهلیت او بې نیازۍ پرده راخوره شوه

کله چې تابوت لحد ته کوز کړے شو نو د ولاړو خلکو نه یو په ګونګوسي اووئیل چې " دا زما په ژوند کښې اول ځل دے چې په یو تابوت کښې مې دوه مړي ولیدل" یو بل سړي اووئیل چې" داسې ښکاري لکه چې دا ماشوم د یو بې رحمه خاوند نه د خپلې مور د ازادولو دپاره راغلے وۀ"

دریم تن اووئیل چې" منصور ته وګوره، داسې اسمان ته ګوري لکه چې سترګې ئې د شیشې نه جوړې شوې وي. داسې هډو ښکاري نۀ لکه چې ښځه او ماشوم ئې دواړه په یوه ورځ مړۀ وي" یو څلورم سړي زیاته کړه چې" د هغۀ ترۀ –پادري- به ورله سباله د دې نه مالداره او تکړه ښځه وادۀ کړي"

پادري غالب او وارۀ پادریان لګیا وو تر هغه وخته ئې په خوږ اواز (ترنم) وېنا کوله تر څو چې قبر کنستونکو دوره ډکه کړې نۀ وه. بیا خلک یوه دوي یوه دوي د پادري او د هغۀ د ورارۀ خواله ورتلل او غمرزاي ئې ورسره کوله خو زۀ یوې ډډې ته ولاړ وم او د تسلۍ دپاره داسې څوک نۀ راتلل لکه سلمیٰ او د هغې ماشوم چې زما هېڅ هم نۀ وو

"مخه ښه" ویونکي د ادیرې نه لاړل، قبر کنستونکے چاري (بېلچه) په لاس د دغه نوي قبر په خوا کښې ودرېدۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زۀ د هغۀ خوا له ورغلم او پوښتنه مې ترې وکړه چې "تا ته پته شته چې فارس افندي په کوم ځائې کښې ښخ شوے وۀ؟" هغۀ لږ ساعت ماته وکاتۀ او بيا ئې د سلمٰی قبر ته اشاره وکړه او وئې وئيل چې په دې ځائې کښې ما د هغۀ لور د هغۀ دپاسه کښښوده. د هغۀ د لور په سينه مې د هغې ماشوم ځائې کړۀ او د هغوي تولو دپاسه مې په دې چارې خاورې واړولې". بيا ما اوئيل چې" په دې ډوغل کښې تا زما زړۀ هم ښخ کړے دے".

څنګه چې قبر کنستونکے د سپېدار د ونو شاته پناه شۀ نو زما نه نور زغم اونۀ شۀ، زۀ د سلمٰی په قبر ورپريوتم او اومې ژړل.

پائی

PUKHTO.NET
پښتو کتابتون

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د
ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د
انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز
کړے دے چې د زړهٔ دننه واردات ترې هم
پټ نهٔ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په
لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو
قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د
لوستونکي په وړاندې داسې په عام فهم
انداز کښې ږدي چې سړے ارو مرو متاثره
کوي.

ډاکټر خالق زیار

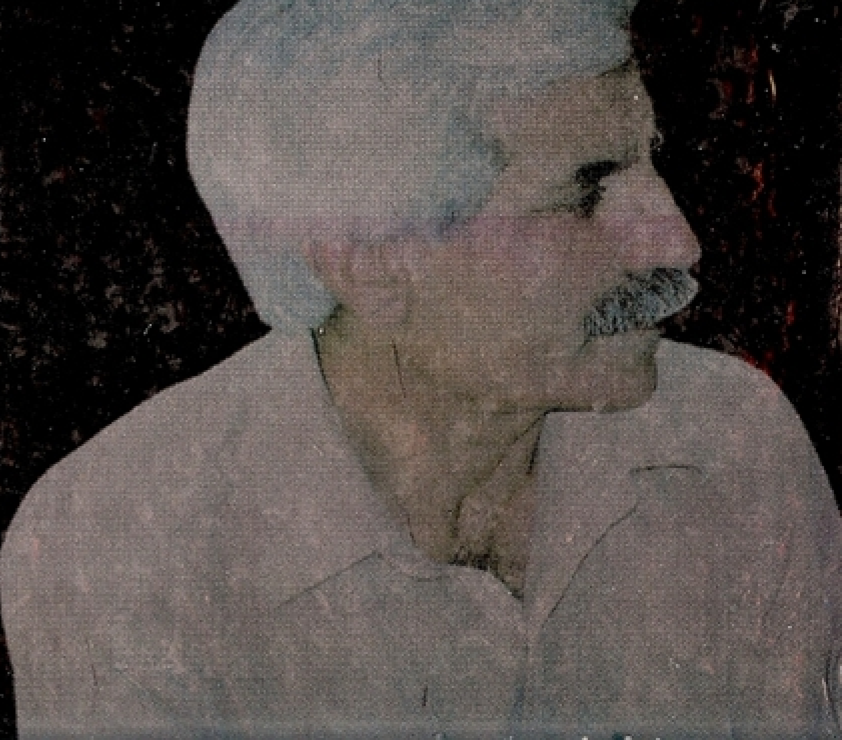

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library